

Firma IKEA în România

„Industria din România este FOARTE puțin agresivă”

În aceste zile se află la Cluj-Napoca un grup numeros de oameni de afaceri reprezentând cunoscuta firmă suedeză IKEA. Citeva amănunte despre ea ne oferă d-l Corneliu Halmaghi, șeful reprezentanței IKEA în România: „Este vorba despre o firmă cu totul deosebită în lumea afacerilor, nu numai prin profilul ei complex, ci și prin cifra de afaceri (care în anul trecut s-a ridicat la 4 miliarde dolari) și prin larga cuprindere a spațiilor geografice cuprinse în aceste afaceri. Practic, nu există țară importantă în lume în care firma să nu fie interesată. Prin magazinele sale, firma are cele mai mari vânzări cu amănuntul din lume la capitolul mobilă și decorațiuni interioare. Este prima firmă de acest gen care oferă mobilă ieftină, dar cu condiții de confort asemănătoare celor oferite de mobila scumpă. Datorită modului de concepere, mobilierul, alcătuit din bucăți, poate fi asamblat în locuință. În România are, deocamdată, activități de cumpărare — la Cluj-Napoca primul colaborator fiind firma Romhills S.R.L.”

Un cuvânt și despre această firmă clujeană. În atelierelor sale se produc jucării, exportate în întregime, fapt ce a dus la mărirea capacității de producție și la oferirea posibilităților de a munci și a câștiga pentru 250 de persoane. Ceea ce nu e deloc puțin dacă ne gândim că s-a pornit de la un mic atelier în care lucrau 8 persoane. Datorită colaborării cu firma suedeză, firma clujeană poate să se dezvolte.

Revenind la firma IKEA, trebuie spus că delegația ei, alcă-

tuită dintr-un mare număr de specialiști, poartă discuții în aceste zile cu partenerii români. Despre ceea ce ar dori să facă firma suedeză, ne oferă date d-l Herbert Finck, directorul comercial pentru Europa de Est și Centrală.

— Este mulțumită firma IKEA cu modul în care se derulează afacerile cu țările din Europa Centrală și de Est?

— Nu. Calitatea și flexibilitatea activității firmelor din această zonă nu sînt competitive. Nivelul de competiție este foarte puțin dezvoltat.

— Atunci?

— Sperăm că industriile de aici, inclusiv din România, își vor îmbunătăți modul de lucru și vor ține seama că economia în general se află în recesiune. Țările din Est nu văd, deocamdată, în firma IKEA un partener de lungă durată, condiție care ne înghează activitatea.

— Din câte am înțeles, firma Romhills are încredere în firma pe care o reprezentați și dorește colaborarea cu d-voastră.

— Despre firma clujeană nu pot spune foarte multe lucruri acum deoarece ne aflăm în faza unor negocieri foarte serioase. După ce le vom încheia va fi altceva.

— Cum vedeți România?

— Vorbesc doar din punct de vedere al afacerilor. Pentru noi România este o țară interesantă. Ea are o tradiție în fabricarea mobilei, oamenii știu cum se face mobila. Odată cu moderni-

Valer CHIOREANU

(Confluaire în pag. a V-a)

SEMNIFICAȚIA RESTAURĂRII UNEI INSCRIȚII

Inceputul secolului al XX-lea debuta pentru municipiul nostru cu tendințe și realizări care marcau faza de declin a Imperiului austro-ungar. Semnele tot mai vădite ale disoluției au determinat o reacție de afirmare și eternizare, prin simboluri și monumente, a tendințelor Ungariei imperiale.

Unul dintre aceste monumente, cel mai reprezentativ, a fost statuia evestră a regelui Matei Corvin, opera artistică a lui Janos Fadusz, dezvelită în 1902. Regele Ungariei din perioada 1458—1490 — care a însemnat o perioadă de consolidare a statului ungar, de progrese economice și afirmarea culturii umaniste — a fost recunoscut și considerat ca cel mai mare rege al Ungariei. Tocmai de aceea, statuia îl înfățișează într-o poziție majestuoasă, apoteotică, regele apărînd ca un personaj grandios și invincibil.

Marile transformări prin care a trecut Europa centrală și estică în 1918 impuneau reconsiderarea principiilor politice vechi și condamnarea acțiunilor care au declanșat primul război mondial, cu distrugerile pe care le-a provocat, prilejuind totodată reflecții meditative-filosofice privitoare la condiția umană și invincibilitatea capetelor încoronate. Afirmarea noilor principii de justiție politică, îndeosebi a principiului autodeterminării, recunoștea majorităților etnice a statelor sau provinciilor istorice dreptul de a se pronunța în ce stat să trăiască și care să fie conținutul regimului politic din acel stat.

Se schimbă radical și concepția despre gloria războinicilor, ei nu mai erau priviți atît în aura lor belicoasă, cît în bilanțul constructiv al operei lor, al consecințelor în timp a politicii pe care au promovat-o.

Savantul român de faimă europeană Nicolae Iorga, adevărat dascăl al neamului, a condensat în câteva cuvinte atît slava cît și drama acestui mare rege — cel care i-a învins pe toți, fiind învins numai de către cei din neamul său. Spunînd și scriînd acestea, Iorga nu scădea ci, dimpotrivă, amplifică rolul lui Matei Corvin, semnănd totuși fragilitatea unor concepții politico-militare și inutilitatea unor campanii militare.

Românii privesc cu plăcere și chiar cu bucurie statuia lui Matei Corvin din centrul municipiului Cluj-Napoca, capitala spirituală a Transilvaniei, considerîndu-i ca pe unul de-al lor, intrat demult în tradiția lor. Și aceasta pentru că Matei Corvinul, rege al Ungariei, a fost român, fiu de voievod român și nepot de cnez român.

Restaurarea inscripției cu textul lui Nicolae Iorga nu înseamnă nici șicanare și în nici un caz provocare. Cele câteva cuvinte reprezintă un adagiu, care nu diminuează meritele unei figuri istorice, dar ne ajută să înțelegem mai bine mesajul operei sale.

Poate că în nici o altă persoană sau simbol românii și ungurii nu se regăsesc mai bine împreună, și poate că nici o altă imagine nu ilustrează și realizează mai bine dimensiunea artistică a contradicțiilor care s-au așezat între noi.

Credem că în viitor, trecînd prin această piață centrală, și unii și alții vom privi cu mai multă luare aminte chipurile dăltuite în bronz ale grupului statuar și vom pătrunde și receptiv adecvat înțelesul inscripției. Este un îndemn sincer la concordie. Să-l privim și să-l înțelegem ca atare.

Gheorghe FUNAR,
primarul municipiului Cluj-Napoca

EXPOZIȚIA NOUR CRIȘAN

Expoziția de pictură NOUR CRIȘAN cuprinde lucrări în ulei într-o manieră impresionistă a unor peisaje transilvane pline de lumină și cîteva flori.

Galeriile de artă, sala 2 a Casei de Cultură studentească va găzdui această expoziție în perioada 4—8 decembrie, deschisă zilnic între orele 9—17. Vernisajul va avea loc vineri, 4 decembrie, orele 12.

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ CLUJ

Anunță desfășurarea la sediul din Piața Libertății 30 a următoarelor manifestări:

• Invitație la dialog: AZI POLONIA, proiecție de filme de artă; participă dl. Roman Wy-

borski, consilier cultural la ambasada Poloniei din București, vineri 4 decembrie orele 14.

• Cursul de istoria artei moderne europene: ROMANTISMUL Prezintă dr. Livia Drăgoi, directorul Muzeului Național de Artă Cluj, duminică 6 decembrie, orele 11.

A oferi un cadou înseamnă bucurie

PORTAL EXPORT-IMPORT S.R.L.

Cea mai frumoasă surpriză pentru familie și bucurie pentru dumneavoastră este televiziunea prin cablu.

CADOU, SURPRIZĂ, BUCURIE! TOATE LA UN LOC VĂ OFERĂ FIRMA PORTAL CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ!

Onorată clientelă:

În rețeaua de televiziune prin cablu din cart. GHEORGHENI sînt racordate blocurile din următoarele străzi: • B-dul N. Titulescu • Arleului • Pietroasa • Albinii • Muncitorilor • Liviu Rebreanu.

În etapa imediat următoare vom cabla următoarele străzi: • Albac • Azuga • Simion Ștefan • Padș • Rășinari • Vălenii • Bluzuș • Scărișoara și Băța

Anunțăm de asemenea că în cart. MĂRĂȘTI am extins rețeaua și pe străzile: • Năsăud • Progresului • Ceholovaclei • Venus și Calea Dorobanților. Pentru informații mai exacte vă așteptăm la magazinul nostru din B-dul 22 Decembrie nr. 10, tel. 11.69.93, 11.51.43. (33583)

• În nofida unor speculații care ținteau un divorț între Convenție și UDMR acesta nu s-a produs și cu greu se va produce — a declarat domnul Domokos Geza, președintele Uniunii Democratice a Maghiarilor din România, la conferința de presă, organizată, ieri, în Capitală.

Referindu-se la poziția UDMR față de Convenția Democratică și față de alegerea noului președinte al acesteia, în persoana demnului Emil Constantinescu, vorbitorul a relevat că UDMR a susținut această candidatură dintr-o serie de rațiuni politice. În primul rînd, pentru că domnul Emil Constantinescu nu face parte din nici o formațiune politică, ceea ce va duce la asigurarea unui cadru democratic mai larg și va elimina posibilitatea ascendenței vreunui partid. De asemenea, se va asigura un profesionalism mai puternic formațiunii, ceea ce se va traduce într-o nouă organizare și o nouă structură de care este nevoie. Vorbind de vizita congresmanului Tom Lantos în România și despre convorbirile avute la UDMR, domnul Domokos Geza a afirmat că politicianul american ar dori să fie cel mai entuziast susținător al clauzei dar pentru aceasta ar mai trebui făcuți pași pe calea democrației și a drepturilor omului. Domnul Tom Lantos — susține redeschiderea Consulatului Ungariei de la Cluj, problema învățămîntului în limba maghiară, precum și emisiuni TV adecvate în limba maghiară. Este exagerat să se spună că domnul Tom Lantos și-ar fi schimbat în totalitate opiniile dar sînt convins că în urma vizitei s-a produs o mutație în ce privește imaginea României.

Un alt punct al conferinței de presă l-a constituit acțiunea primarului de Cluj, domnul Gheorghe Funar, de a schimba inscripția de pe statuia lui Matei Corvin, acțiune pe care domnul Domokos Geza a considerat-o ca „ilegală și menită să provoace învrăjbire interetnică”. Domnia sa a amintit că statuia aparține României și nu Clujului și orice schimbare pe seama unor monumente naționale trebuie să aibă aprobarea Comisiei Naționale a Muzeelor. Domnul Domokos Geza a anunțat ziaristii că UDMR a înaintat o scrisoare de protest către președintele Ion Iliescu și primul ministru Nicolae Văcăroiu și că s-a discutat cu domnul Victor Hrebenciuc, secretarul general al guvernului, care l-a precizat că a fost stabilită o comisie juridică a Guvernului pentru a lua măsuri.

Răspunzînd la o întrebare cu privire la afirmațiile domnului Ion Iliescu la recenta conferință de presă de la Palatul Cotroceni și la un interviu acordat postului RADIO PLUS care califică minoritatea maghiară ca „desabilizatoare” vorbitorul a spus că această poziție este periculoasă pentru echilibrul țării și că ea constituie o jignire adusă acestor minorități. Domnul Ion Iliescu spune că nicăieri nu sînt recunoscute drepturile colective ale minorităților, dar domnia sa uită că a semnat Convenția de la Paris privind drepturile omului, unde sînt în mod clar specificate drepturile colective și individuale ale minorităților. Este clar că există o prăpație între ceea ce susține președintele în afara granițelor țării și ceea ce afirmă aici.

În sfîrșit, s-a vorbit și despre contradicțiile din conducerea UDMR, domnul Domokos Geza a năvălit să nu a demisionat și nu va demisiona din funcția de președinte, dar că nu va mai candida la acest post la Congresul din luna ianuarie a acestei organizații. El a admis că există curente deosebite, cel al moderatilor și radicalilor. În ce mă privește, am unele contradicții cu episcopul Laszlo Tokes dar acestea nu sînt atît de dramatice — a mai spus domnul Domokos Geza.

(ROMPRES)

MOS NICOLAE ÎȘI ANUNȚĂ SOSIREA

Asociația pentru protejarea și ajutorarea handicapatilor motori din Cluj-Napoca, str. M. Kogălniceanu nr. 8, invită copiii și tinerii asociației la serbarea de MOS NICOLAE, care va avea loc

în data de 5 decembrie 1992, ora 11, în sala festivă a Institutului Teologic Ortodox (din Piața Victoriei).

Intrarea pe bază de legitimație A.P.A.H.M.

Comitetul asociației

COMUNICAT

În conformitate cu prevederile art. 61 alin. 3 din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, se convoacă Consiliul Județean în ședință ordinară de lucru pe data de 16 decembrie 1992 ora 9.

Lucrările ședinței vor avea loc în sala mare a Consiliului Județean. Rugăm să fie prezenți toți consilierii județeni.

ORDINEA DE ZI

— Raport privind modul de organizare și dezvoltare urbanistică a localităților și amenajarea teritoriului județului.

— Probleme ale administrației publice locale.

PREȘEDINTE

Victor-Romulus CONSTANTINESCU

PARTIDUL REPUBLICAN NE COMUNICĂ:

În data de 24.11.1992, a avut loc Conferința Filialei Municipale Cluj-Napoca a Partidului Republican. Cu această ocazie s-a

ales noua conducere a filialei, compusă din:

Președinte: VIRGILIU VESCAN, vicepreședinte IOAN PARAUAN, secretar executiv: TEOFIL CHEREBETIU, membri: GHEORGHE MINCU și LUCIA POP.

INVITAȚIE

Membrii Partidului Unității Naționale Române din municipiul Cluj-Napoca sînt invitați să participe la ședința care va avea

loc vineri, 4 decembrie 1992, orele 17, în sala de ședințe a fostei Primării — Bulevardul Eroilor nr. 2.

Consiliul Municipal al P.U.N.R.

11.22.86 14.22.38
11.73.71 12.40.00

PORTAL

comenzi la orice oră
prețuri avantajoase

competență profesională
persoana dvs. va fi în siguranță

FILM • ARTĂ • POLITICĂ (II)

DAN PIȚA: „Se face o politică a difuzării filmelor în toată lumea! Atunci când începi să faci comerț, cam ușiți de artă!”

Continuăm publicarea discuției cu regizorul Dan Pița, prilejuită de proiectarea, la Cluj-Napoca, a filmului său, HOTEL DE LUX.

D.S.: Sint convins că ai văzut FAHRENHEIT 451 după cartea lui Ray Bradbury, cu Oskar Werner și Julie Christie, film realizat de Francois Truffaut în 1966...

D.P.: Este un film care vă marchează? V-a plăcut foarte mult?

D.S.: Da... Într-un fel pe care nu l-aș putea explica. De fapt, sint un om al literelor, deci într-o imagine și literară pentru mine există o distanță!

D.P.: Între literatură și, hai să zicem, cinematografia cărții, pe care o face Truffaut, eu încerc să-l dau câștig de cauză lui Truffaut. Dar, asta nu pentru că aceasta ar fi mai puțin importantă, ea este foarte importantă ca literatură, însă Truffaut a reușit să extragă acele segmente din carte care să le facă posibile ca film. El a transformat această carte într-un „fel” superb la lectură, într-un fel de o altă „lectură”: la privit și la ascultat!

D.S.: Deși sint un idolatru al imaginii, eu nu mă uit la televizor, prefer să citesc și să ascult radioul... Nu vreau să mă credeți un tip demodat, dar eu mă duc, dacă vreau să văd un film, la „un Tarkovski” sau la „un Pița”, să zicem, de aceea vă întreb ce părere aveți despre infuzia asta de violență și sex, care se face pe rețeaua cinematografică. Filmele sint lipsite nu de moralitate, ci mai ales de umanism, de acel Uman alături de necesar oricărei civilizații!

D.P.: În principal, aceste filme sint producții americane sau „Hong-Kong” sau din țări care-și pun, ca să zic așa, mai puțin problema actualului cultural, actualului artistic în materie de cinema, tratează filmul mai mult ca o marfă, ca pe un obiect vandabil. Și pentru asta se face o politică masivă în lumea difuzării de pelicule, de săli pe toată planeta. Începusem să vă spun ceva la conferința de presă... Lucrul trebuie înțeles foarte bine: acum toată lumea aleargă după bani. Degeaba se explică, se insistă că arta cinematografică trebuie subvenționată, că trebuie să primească ajutor de la stat. Toți sint tentați să pună preț pe partea comercială a filmului și atunci când începi să faci comerț cam ușiți de alte lucruri. Și publicul este foarte ușor de dus de nas. Cum l-ai dat un film cu karate, cu bătaie, cu sex, cu urmări, cu mașini care strivesc pe cineva... e o foamă ne bună de violență... probabil că unii se desearcă privind astfel de scenet

D.S.: Și la sex vă referiți?

D.P.: Mă refer la tot ceea ce este violent! Sigur, nu am urmărit foarte atent ce filme apar pentru că nu mai sint la vîrsta la care să intru așa ușor într-o sală de cinema. Oricum, eu mi-am făcut în ani de zile o selecție serioasă a autorilor și nu mă duc decît la cei verificați, pentru că mai pot apare nume noi, dar aceste lucruri sint semnalate de marii cinefili. Din păcate, marile filme nu sint programate la noi! Pentru că cei ce stă-

pinește săliile dorește un avantaj material foarte rapid.

D.S.: Aparțin unei generații care s-a educat prin filme considerate, și acum, de „mare clasă”. Eu Erau din școala sovietică, poloneză, maghiară, bulgară, deci... din „zona noastră”. Dar atunci era un public, exista un public „rasat”. Considerați că pătrunderea masivă a acestor filme la noi are o influență specială asupra tineretului?

D.P.: Acuma ce se întîmplă? Eu, din punctul meu de vedere, aș putea să vă dau un răspuns mai... hai să zic, mai autorizat, mai clarificator! Pentru că o astfel de respingere față de fenomenul „cinematografie”, față de fenomenul „film” se întîmplă în toată lumea. Chiar și în Occident, media de intrări în sala de cinema a scăzut enorm, pentru că publicul nu mai are nostalgia pe care o aveam noi cu ani în urmă, de a intra într-o sală de cinema. Acuma a intrat foarte repede într-un magazin, și-a luat șapte casete... se duce acasă, le vede pe video. Este consumarea rapidă a artei (și asta și pentru că nu mai e timp) dar și un sacrilegiu mare față de film, pentru că filmul nu poți să-l vezi decît în SALĂ, dacă ești iubitor de cinema. În același timp, există concurența televiziunii care aduce (cînd aveam două ore de program la televizor mergeam la cinema!) filme și dă un program complex și este mult mai comod să stai acolo. Sint aduse și filme bune! Este mult mai comod și poate s-a creat o generație de comozii, care vor să stea în papuci în fața televizorului și acolo să consume TOT, inclusiv filmul. Eu cred că va veni un moment, pentru că eu gîndesc și sociologic, că e un fel de val în partea sa de declin. Pentru că eu sint că spectatorul... acel tînăr vrea să lasă un pic din comoditatea asta... vrea să meargă în sala de cinema! Dar pentru asta trebuie să le oferim tinerilor săli civilizate și filme pe măsură.

Am spus „filme pe măsură”, pentru că pentru celelalte filme nu mă plîng, ele își au spectatorii lor... Și așa cum m-ați întreb, „filmele pe măsură” aparțin autorilor pe care i-ați citat și dumneavoastră: Tarkovski, Bunuel, Antonioni, Fellini... toate școlile importante. Sint filme mari, sint filme imens de mari! Cînd spun asta fac o greșală de gramatică însă... gîndiți-vă la neorealismul italian, la noul val francez, la filmele americane de o tinută absolut covârșitoare. Mai e filmul suedez, filmul ceh (perioada anilor '60). Și, atenție, cinematografia ceă aducea în perioada aceea mai mulți bani din filme decît marea industrie. Erau filme foarte bine făcute și intraseră în atenția spectatorului și specializistului. Erau filme importante, care se cumpărau și se mai fac filme rusești de o foarte mare valoare...

D.S.: Există o prejudecată, o prostie: „Nu mă juc pentru că-i film rusesc”.

D.P.: Nu... nu ne ducem la alte lucruri care sint rusești, dar la filme bune rusești merită să mergem!

Dorin SERGIU

ANTIPENULTIMA ETAPA

Începută marți și continuată ieri, antipenultima etapă s-a desfășurat pe un timp geros, soldîndu-se cu următoarele rezultate:

● **DINAMO — ELECTROPULTE** 2-0. Succes scontat al campionilor, prin golurile marcate de Gerstenmayer (min. 16 și 34). După pauză nimic pe tabela de marcaj.

● **SPORTUL STUDENTESC — CSM REȘITA** 2-0. Rezultat parafat în prima repriză, ambele goluri fiind semnate de Dobre (min. 13 și 30).

● **DACIA UNIREA — FC SELENA** 2-0. Tot în prima repriză au fost încheiate conturile și în acest joc, brăilenii punctînd prin Matinea (min. 20) și Dochia (min. 38).

● **POLI — PROGRESUL** 2-1. Succes la limită al studenților de pe Bega, prin golurile înscrise de O. Popescu (min. 43) și Uleașan (min. 50). Bancarii au redus din scor prin Strizu (min. 80) și au fost la un pas de o remiză.

● **UNIVERSITATEA CRAIOVA — RAPID** 2-1. Derbyul etapei a revenit studenților din Bănele, succesul soldîndu-se și cu un schimb de locuri, craiovenii preluînd locul trei în clasament în timp ce giuleștenii au coborît pe treapta a cincea. Elevii lui Nelu Oblemeneo au deschis scorul prin Craioveanu (min. 44), giuleștenii egalînd prin Constantinovici (min. 55, din penalty) dar bucuria a durat exact două minute. Cioloboc transformînd și el un penalty.

● **FC BRAȘOV — STEAUA** 1-3. Ger sub Timpa ger în inimile suporterilor brașoveni, viteziștii lui Puiu Iordănescu obținînd victoria fără drept de apel, prin golurile marcate de

Vlădoiu (min. 43), Iftodi (min. 72) și I. Dumitrescu (min. 90). Golul de onoare al gazdelor a fost înscris de Ceanaj (min. 63).

● **GLORIA — OTELUL** 2-1. Joc disputat marți, primii au înscris gălățenii prin Cornea (min. 34). La reluare două goluri ale bistrițenilor, înscrise de I. Lazăr (min. 60) și Mironaș (min. 80, din penalty).

● **FC FARUL — FC PLOIEȘTI** 2-1. Bucurie pe Litoral, victoria fiind obținută prin golurile înscrise de Birbora (min. 14) și M. Popa (min. 55). Pentru ploieșteni a înscris Simion (min. 74).

● **FC INTER — „U”** 3-0. Victorie cu scor de forfaiat a sibienilor, în gtaclul cărula a reapărut Vășii (autorul primului gol înscris în min. 57) după evoluția din Ungaria, celelalte două goluri au fost marcate de Maier (min. 62) și Zolnică (min. 86). Îngrijorătoare, această scădere de formă a echipei clujene acum în final de campionat.

CLASAMENT

1. Steaua	15 13 1 1 43-9	27
2. Dinamo	15 11 3 1 36-8	25
3. Univ. Cv.	15 8 3 4 27-16	19
4. Gloria	15 8 3 4 20-12	19
5. Rapid	15 7 4 4 23-13	18
6. El-putere	15 7 3 5 12-11	17
7. „U”	15 8 1 6 15-15	17
8. Sp. Stud.	15 6 4 5 23-21	16
9. Otelul	15 6 4 5 17-16	16
10. Inter	15 6 3 8 19-21	15
11. „Poli”	15 4 5 6 14-23	13
12. Dacia U.	15 4 4 7 14-17	12
13. Ploiești	15 5 1 9 22-22	11
14. Farul	15 4 3 9 19-31	11
15. Brașov	15 4 2 9 10-20	10
16. Progresul	15 2 5 8 13-24	9
17. Selena	15 3 3 9 7-25	9
18. Reșița	15 2 2 11 13-35	8

ETAPA PENULTIMA (5-6 decembrie): Electrobucure — Sportul Studențesc Dinamo — Universitatea Craiova, Otelul — FC Brașov, „U” — FC Farul, FC Ploiești — Gloria, FC Selena — FC Inter, Progresul — Dacia Unirea, CSM Reșița — „Poli”, Steaua — Rapid.

Atletism

CROSUL UNHUI

În parcul universitar „dr. Liviu Hateganu”, în dimineața zilei de 1 decembrie s-a desfășurat un cros rezervat copiilor și juniorilor, organizat și prelatat cu multă ciocolată și bomboane de Primăria municipiului Cluj-Napoca. Mai ales în categoriile copiilor prezența la start a fost mare, primind „premiile dulci” cei mai buni sosiți în primele locuri. Dar, cum concursul a avut și un caracter de selecție redăm numele câștigătorilor dintre cei premiați. Copii născuți 1981-83, băieți: Oliver Mater Rareș Damian, Călin Isac, Mihai Chioresan, Paul Moldovan. Fete: Codruța Ceteraș, Eniko Kertesz, Anamaria Pop, Diana Haiduc.

Petruța Pop. Copii născuți 1979-80, băieți: Călin Păcurar, Laurențiu Podorean, Borbely Botond, Mihai Morea, Clirian Pop. Fete: Carmen Fluieraș, Alina Chioresan, Ioana Morar. Anca Bobos. Juniori născuți 1977-78, băieți: Madaras Adria, Călin Pop, Gabriel Bota, Sergiu Vescan, Fete: Elisabeta Tîrnăvean, Szabo Etelka, Florentina Runcan, Crina Pătras. Juniori 2 și 1: băieți: Ovidiu Ciupeiu, Sergiu Dascăl, Răzvan Balesa Teodor Ciortea și fetele — Adina Navradi, Raluca Suciu, Bianca Lazăr... Concursul s-a desfășurat sub îndrumarea atentă a Direcției de Sport, a Comisiei de Atletism, al cadrelor didactice de la cluburile sportive CSS — CSM și Universitatea.

Petre N.

FOTBAL — TENIS

În perioada 27-29 noiembrie, la Satu Mare s-a desfășurat un turneu de popularizare, cu participarea unor formații din Satu Mare, Zalău, Cluj-Napoca, Arad. Locurile ocupate de lotul clujean: proba de dublu, locul I prin Florin Purice — Daniel Săsărman (AS Dacia Carbochim); locul III — Ioan Matei — Ioan Olosutean din 14 echipe care s-au înscris și-au participat: în proba de triplu, locul II — Florin Purice — Gheorghe Mihăilă — Daniel Săsărman; locul III — Cătălin Onuțiu — Iuliu Ciucă — Dan Pop (de la MAN), din nouă echipe participante. Lotul clujean îi cuprinde pe Florin Purice (angajat și sponsorizat de SC Sinterom) Sorin Greblă, Ioan Olosutean (de la Dacia Carbochim), Daniel Săsărman, Ioan Matei (de la RACF), Traian Pop (Muzeul „Transilvaniei”), Iuliu Ciucă, Cătălin O-

nuțiu, Dan Pop (de la MAN) și Gheorghe Mihăilă, președinte FJFT Cluj. Mai este de amintit faptul că echipa clujeană a învins puternicul lot arădean, Petrolul, campioni naționali și vicecampioni europeni. Va urma un puternic turneu internațional la Arad, 18-20 decembrie. (Dem. Ș.)

ȘTIRI — INFORMAȚII

● **SAPTAMINA FILMULUI FINLANDEZ.** Sint programate ultimele două filme, după următorul program: Joi, 3 decembrie „Fata de la fabrica de chibrituri” (1990) și „Muumi” (1991, desene animate); vineri, 4 decembrie — „Crimă și pedepasă” (1983). Proiecțiile se vor face în sala Balzac a Fac. de Litere, începînd cu orele 18. Prezentarea — lector univ. Eira Penttinen.

● „PRACTICA MEDICINEI INTERNE”. A apărut în aceleași

excelente condiții grafice și de sumar numărul 5, anul II, 1992, al revistei de specialitate „Practica medicinei interne”, sub îngrijirea prof. univ. dr. Dumitru Zdrenghea. Din sumarul bogat — „Insuficiența hepatică acută”, „Neuropatia diabetică”, „Piciorul diabetic”, „Riscul vascular în diabetul zaharat”, „Sindromul RS 3 PE”, „Noutăți în sarcooidoză”, „Hepatomul — aspecte actuale”.

● **DAVID FULLER LA FACULTATEA DE LITERE.** În zilele de 4 și 5 decembrie, Catedra de limba și literatura engleză a Universității clujene îl va avea ca oaspete pe distinsul

profesor David FULLER, de la Universitatea Durham, Marea Britanie. Vizita are loc sub auspiciile Consiliului Britanic (British Council). Prof. Fuller este una dintre cele mai autorizate personalități academice și culturale în domeniul studiilor școlii romantice. Programul vizitei include un seminar de catedră „William Blake” (vineri, 4 decembrie) și o conferință „SHELLEY 200”, prilejuită de bicentenarul nașterii marelui poet romantic englez (sîmbătă, 5 decembrie, orele 10). Alt seminarul cit și conferința vor avea loc în sala Shakespeare a Facultății de Litere. Dem. ȘOFRON

ÎN ATENȚIA APICULTORILOR

Începînd cu data de 26 noiembrie 1992, s-au reluat ciclurile de conferințe și schimburi de experiență cu apicultorii. Conferințele sint programate de două ori pe lună, pînă la data de 29 aprilie 1993, în prima și ultima joi, în sala A a Universității de Științe Agricole din Cluj-Napoca, la orele 16.

Invităm, pe această cale, să participe toți apicultorii din municipiul Cluj-Napoca.

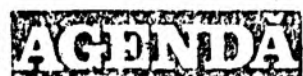
COMITETUL CERCULUI APICOL MUNICIPAL CLUJ-NAPOCA

BULETIN METEO

Azi vremea va fi rece cu cerul variabil. Vînt slab la moderat din sector SV. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -6 și -2 grade, iar maximele între 2 și 6 grade. Dimineața ceață cu depunere de chiciură. Ieri la ora 12, la Cluj-Napoca temperatura era de -5 grade, iar

presiunea atmosferică de 742,0 mm Hg. În scădere

Ioan GIURGIU, meteorolog de serviciu.

Centrul Național — PROȘTIA E NENURITOARE, ora 19.

Astăzi, programul începe la ora 7 dimineața cu transmisiunea directă preluată de la Televiziunea Națională din Republica Moldova. Urmează Actualități la ora 10, emisiuni transmise prin TV 5 Europe și Super Channel la ora 10,20, Ora de muzică la 12,10 — o ediție în care veți avea ocazia să-i reîntîlniți pe Luciano Pavarotti și Ioana Cotrubăș, pe Viorica Cortez și Cleopatra Ciurea. Emisiunea viața spirituală este programată astăzi pentru ora 13, din al cărei sumar vă recomandăm rubricile consacrate unei manifestări economice la Sibiu, originii ceanăgăilor și asociației tineretului creștin. Programul va continua cu Jazz-magazin la ora 13,30. Actualități la 14, emisiunile Tradiții, la ora 14,20 — „O zi la Bucumeni — Sălaj” — Preziuniversitaria la ora 14,50 — consultații pentru bacalaureat la fizică și la chimie, precum și pro-

CASA DE SCHIMB IMPACT
Str. DAVID FRANCISC, nr. 7
oferă clienților săi, cu ocazia aniversării unui an de activitate, prime de 9% din valoarea valutei vindute.
PROGRAM: 9.30 - 17.00
sîmbata 10.00 - 13.00

Primiți pentru:
● un dolar SUA — 438 lei
● o DM 274 lei.
Plătiți pentru:
● un dolar SUA — 508 lei.
● o DM 374 lei.
Comisionanele sint incluse
Program 9.30—17.00 (1770)

OAZĂ DE OMENIE

Calendarul umanității comemorează în fiecare 3 decembrie Ziua Internațională a Persoanelor Handicapate. Marșind evenimentul, publicăm

un scurt reportaj de la Școala Ajutătoare din Gilău, aflându-ne cu sufletul și inima alături de nedreptățiții soartei.

Copii. Copil ca toți copiii. Într-o curte pătrată de castel medieval. Tinci zimbitori și adolescenți bintuți de gânduri. Ordonați, mândri de nainele lor curate. Sunt în pauză, dar nu se joacă. Poate din cauza frigului, poate de altceva. Peste 200 de copii handicapați, în grupuri, discută. Imaginea îmi produce o emoție teribilă. Trăiam cu falsă impresie că acești copii viețuiesc în afara timpului și își poartă printre noi defecte apăsătoare, într-o lume deformată receptivă. M-am înșelat și voi face totul să-mi extrag din vocabular cuvântul handicapat. Ochiul acestor copii sunt inteligenți, ca toți ochii de copil, fruntea, le e senină; minile au dexterități uluitoare. Numai că sunt mai prietenoși, mai atașați de mături, mai mături. Și nu din înconștiență te împinși cu "tată" ori "mamă". D-soara Virginia Său, directoarea școlii, îmi explică: "Este ce lipsește celor mai mulți, adică sunt handicapați social; n-au părinți sau sunt dintre cei irresponsabili, certati și înșiși cu societatea. Încolo, au de toate: hrană bună, zilnic cu carne, haine pentru toate sezoanele căldură, condiții igienice de viață și învățatură. Societăți doar că pentru 200 de copii personalul școlii este de 94, adică aproape un matur pentru doi copii. Evident, după revoluție școala a primit numeroase ajutoare din străinătate și din țară. Alături de noi se află tot timpul d-na dr. Angela Străjescu, inspector de specialitate la județ. Fondurile nu ne-au lipsit niciodată. Sincer vă spun: nu ne putem plînge".

Cu prof. Dumitru Matis, director adjunct, încerc o mică anchetă printre copii, unde se află școala voastră? Ce știți despre localul școlii? Dovedesc a ști mai multe decât mine. Cum răspunsurile "se încăleacă", din fezumat îmi scapă modesta lor mândrie. Aici a fost întâi enstru roman de pe vremea împăratului Hadrian. ("Vreți să-l vedeți?") S-a descoperit o diplomă militară a lui Marcus Aurelius dată lui A. Iulius Dubitatus în anul 164. În castru a staționat tot timpul ocupației romane. Alia Sillana, compusă din 500 de călăreți, S-au descoperit inscripții, monede, ceramică. Legenda spune că aici a avut o cetate Gelu. Castelul feudal, în stil Renaștere, a fost construit în veacul XV și refăcut în veacul XIX. În parc dăruite copaci seculari. (Cinste profesorului de istorie, zic și celui de biologie. D-l Matis, biolog, zâmbește stingherit.) Domnia sa mă poartă prin

grupurile sociale, clase, sala de mese, strălucitoare, curate ca orice laborator. "Toate modernizările și dotările s-au făcut sub îndrumarea d-lui Gerhard Patzer de la Volkshilfe - Viena. A lucrat cu studenții și în ultima vară cu elevii de-ai noștri. Să știți că sunt foarte îndemnatnici. Și îl iubesc pe meșterul vienez. El a creat pentru copii o oază de omenie. Sever om, dar de Revelion a luat 20 de copii să petreacă la el în apartament. De altfel, conduce vreo șase șantiere în Transilvania".

Totul să fie așa de perfect? Se pare că nu chiar. Până la Revoluție, copiii deficițari (un cuvânt mai nimerit) învățau meserii accesibile lor și erau încadrați în muncă. Acum sunt lăsați la voia întâmplării. Noroc doar cu d-na Străjescu. Școala cheltuiește acum prea mult cu transportul. Oare printre milionari nu se găsește unul să "renunțe" la o furgonetă? Numai străinii pot oferi ajutoare și mici oaze de omenie? Dincolo de acestea, fiecare rămânem cu propria conștiință în dialoguri necesare. Cred că unii dintre noi se vor gândi la acești copii de Sf. Nicolae, de Crăciun, de Anul Nou. Drumul până la Gilău nu-i lung. Drumul către omenie este deschis oricui. O tactică sau două în plus se mai găsesc prin sertare. Nu pentru că n-ar avea ce le trebuie, dar...

La ieșirea din castel, mă așteaptă un puști de 7-8 ani. Îmi ia mâna și mă conduce la mașină. Ce să-ți aduc când mai vin? O carte, zice el. Dar cu poze. Și-un hornar mic! Îmi rețin cu greu lacrimile. Dau mina bărbătește în gând, îi salut pe meșterul vienez, pe cei 94 de oameni de la castel. Și rețin pentru suflet imaginea copiilor acelora care nu se prea joacă. Să fie de vină doar frigul iernii sau viscoalele din sufletele lor?

Ion ARCAȘ

UN NOU AJUTOR DIN GERMANIA

Da, din nou prietenii noștri germani au avut un gând bun pentru noi, materializat printr-o serie de ajutoare destinate cetățenilor Clujului.

Din Mannheim au sosit de această dată materiale sanitare pentru sălile de operație (distribuite la Clinica Chirurgie III și la Clinica Chirurgie IV), utilajele moderne pentru bucătăria spitalului clinic de adulți, medicamente pentru Clinica Medi-

O APRECIERE JUSTĂ A DOMNULUI SZÖCS GEZA

Rezoluția de al Alba Iulia din 1918 se referă — cum era și firesc — la alcătuirea „noului stat român” (nicidecum la a vreunui stat federal, cu autonomii minoritare) și amintește de bravii români care au murit „pentru libertatea și unitatea națiunii române”. În problema minoritar-etică, aprecierea d-lui Szöcs Geza (publicată în ziarul nostru de marți, 1 Decembrie) este justă, proclamația a formulat „adevăruri fundamentale, care vor rămâne idei diriguitoare ale Europei și în mileniul al III-lea”. Care sînt acestea? Pentru minoritari s-a prevăzut ca la alcătuirea noului stat român, ei să aibă drept „de reprezentare în Corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc”. Orice autonomie a lor este exclusă din start prin această prevedere. E drept că în S.U.A., de exemplu, această reprezentare în Congres pe criteriu etnic, și nu pe cel al competenței, ar duce la formarea unui lobby portorică, în detrimentul lobby-ului maghiar, de pildă.

În privința religiei, proclamația de la Alba Iulia se referă la egala îndreptățire și la libertățile care să se acorde „confesiunilor de stat”. De confesiuni autonome, țesute de sub controlul și

sprijinul statului, nu se pomenește. Întrucât minoritatea maghiară din România își vede, în general, împlinite toate aceste prevederi fundamentale ale rezoluției de la Alba Iulia — reprezentare proporțională în Corpurile legiuitoare și guvern, egală îndreptățire și libertate confesională, libertate națională (dreptul de a-și păstra identitatea etnică, de a-și cultiva cultura, tradițiile, limba etc.) în cadrul statului român — este justificată aprecierea că aceste idei de la Alba Iulia pot fi considerate „idei diriguitoare ale Europei și în mileniul al III-lea”, chiar dacă unele formulări sînt ambigui, dar ele sînt corectate de sensul întregului text al rezoluției.

Dacă dl. Szöcs Geza consideră că aceste drepturi exprimă o autonomie a minorității maghiare (în exprimarea maghiară ele poate au acest sens), este liber să sărbătorească în fiecare an această „autonomie”, dar nu are dreptul să incite populația maghiară la boicotarea Zilei Naționale a României pe diverse motive, cum a făcut în acest an la Cluj-Napoca, în calitate de conducător al U.D.M.R.

Vasile LECHINTAN

PRIMUM LA REDACȚIE

Scrisoare deschisă

Începînd cu data de 30 noiembrie a.c., în mod spontan s-au adunat elevii și studenții pentru a protesta împotriva acțiunii ilegale inițiată de primarul municipiului privind așezarea unei inscripții pe Monumentul Ecvestru Mathias Rex.

Orice schimbare operată la un monument istoric se poate realiza numai cu avizul Comisiei Zonale a Monumentelor Ansamblurilor și Siturilor Istorice — care prin adresa nr. 6915 din 30. 11. 1992 precizează: ... „În spiritul principiilor internaționale de conservare apreciem că aceasta (adică statuia n.a.) trebuie păstrată în forma actuală”.

În dorința de a respecta sentimentele poporului român, nici una dintre organizațiile politice sau apolitice ale minorității maghiare nu a organizat manifestația, nu a dorit perturbarea Zilei Naționale de 1 Decembrie. A fost o manifestație spontană, a unor persoane care și-au simțit

lezate demnitatea și drepturile elementare.

Tinerii au manifestat demn, ținînd luminarea în mînă și cîntînd psalmuri religioase.

Ne doare faptul că nu sîntem lăsați să ne simțim bine pe meleagurile natale, în țara care ne este patrie. Alături de noi stăteau foarte mulți români, care doreau să înțeleagă ce simțim și care consideră democrația o

cauză sacră. Acest fapt mi-a produs o bucurie imensă. Cînta lor!

În calitate de profesoară îi priveam îngrijorată și cu emoție pe acești copii nevinovați. Pe această cale doresc să mulțumesc tuturor oamenilor de bine care au fost alături de ei. Am fost plăcut impresionată de atîtudinea organelor de poliție, care au asigurat ordinea în spiritul cerințelor unui stat de drept.

Szocs JUDIT

Protest

ASOCIAȚIA PENTRU DIALOG INTERETNIC cu sediul în Cluj — România, protestează în modul cel mai energic împotriva recentelor măsuri de provocare și tensiunare deliberată și abuzivă, a relațiilor interetnice din municipiul Cluj practicate, în continuare, de administrația locală PUNR în frunte cu primarul său, d-l Gh. Fular.

Intervenția brutală și neavenită, împotriva legislației în vigoare, față de complexul statuar inițial Matei Corvin din Piața Libertății, precum și propunerile menite de a schimba denumirile a numeroase străzi din municipiul Cluj sînt în măsură să genereze protestul nostru întemeiat, aceste acțiuni compromițînd grav starea de aparență liniște existentă în oraș în preajma Zilei Naționale a României și a apropriei comemorări a Revoluției din Decembrie 1989.

Dacă nu avem obiecții la schimbarea anumitor nume de străzi cu iz anacronic sau comunist, nu putem fi de acord, în nici un caz, cu renunțarea la unele nume cu rezonanță în cultura europeană și universală, ca: Bela Bartok, Dostolevski, Adv Endre, Bolyai Brassai, Henri

Barbuse; a implantării unui nume cu accentuate caractere vechi comuniste și neocomuniste ca Ion Lăncrănjan, schimbarea denumirii de Piața Libertății în Piața Unirii — act ce împietrează memoria actului revoluționar din Decembrie 1989 precum și a lipsei unui singur nume din pleiada eroilor care și au certificat viața în timpul Revoluției din Decembrie, aici la Cluj și sub ochii noștri, deși denumirea de 21 Decembrie este propusă de două ori.

Ne afirmăm intenția ca în cazul refuzului de a lua în considerare protestul nostru să ne adresăm organizațiilor internaționale pentru drepturile omului și minorităților cu care sîntem în contact permanent și să apelăm la acțiuni colective menite să dea substanță principiilor enunțate.

Facem un apel către toți românii, maghiarii germanii, evreii, armenii, și romii să se alătore protestului nostru Cluj, 1 Decembrie 1992.

COMITETUL DIRECTOR
președinte: dr. Octavian Burcu
vicepreședinte: prof. Kuntor Ersebet
vicepreședinte: corcet. Wilfried Schreiber
secretar: av. Gh. Vasilescu

O NOUA CATEGORIE DE STUDENȚI „STRAIN”

Tinerii veniți din Basarabia (II)

Nu întâmplător în aceste zile de sărbătoare pentru români ne-am apropiat de studenții basarabeni cu întrebarea: „cine sînteți voi, tinerii de dincolo de Prut?”

Ei sînt Sergiu, Oleg, Dolna, Otilia, Laura, Mihai, Pavel... Au venit în România la studii ca beneficiari ai unei burse de stat sau sponsorizați de diferite societăți comerciale. Și cînd spun „burse de stat”, mă refer la cele aproximativ 2000 de burse oferite de statul român. Unii (Mihai Filip, anul II Filologie) se îndoiesc că toți acești bani sînt oferiți cu inima largă de România; și că, într-un fel sau altul, Republica Moldova își va „plăti datoriile”. Gîndește acest tînăr că istoria imprevizibilă îi va putea pune vreo dată în fața unui „da” sau „nu” pentru unire cu țara, iar el nu-și va putea rezerva libertatea de a spune „nu” datorită acestor ani de studii ca bursier al statului român. Este student la Litere, spune de cite ori se iese ocazia că el vorbește limba „moldovenescă” („din obișnuință”), preferă literatura absurdului, dintre filosofilor români pe Constantin Noica, pentru „originalitatea” lui, este revoltat pentru că administrația căminelor le aplică sancțiuni tubitorilor de vodcă și consideră că el, basarabeni, nu trebuiesc „ajutați”.

Este rezervat față de prietenia cu românii: „Pe noi ne privesc ca pe niște oameni veniți din altă parte, oameni care pînă la urmă nu sînt români, sînt basarabeni. Părerea mea este că majoritatea cazurilor de prietenie româno-basarabească se leagă din perspectiva profitului. Și dumneavoastră ați

venit la noi pentru că doreați să aflați ceva. Am un prieten palestinian, singurul care vine dezințersat să stăm pur și simplu de vorbă. Sîntem amîndoi într-o țară străină, orice am spune, chiar dacă este vorba despre România noastră, tot sîntem într-o țară străină”.

Cum au ajuns acești tineri „străini” la ei în țară? „Prin cei șaptezeci de ani de stăpînire rusească, de indoctrinare, de antiistorie”, ne răspunde Pavel, student în anul I la Drept (Sibiu). Lui i s-a spus deseori „străin”, la aeroport îi se cere valută, problemele cu vizele și pașapoartele și le rezolvă alături de studenții arabi, africani, americani, la serviciul pentru studenții străini. Veronica (anul II Geografie), atunci cînd a venit în Cluj și-a cumpărat cartea „Bărbații preferă blondele”, desi în librării se găsește toți marii scriitori români Sergiu (anul I Drept) preferă „literatura cu detectiv” pe care și-o aduce de la Chișinău, în limba rusă. Un vinzător din anticariat nu spune contrariul că tinerii basarabeni îl întreabă ce cărți ar putea găsi în limba rusă, apoi pleacă dezamăgiți.

Încercăm să ne explicăm aceste lucruri aducînd permanent în față trecutul, dar tot mai rămîne ceva: imperiul sovietic nu ne-a luat numai Basarabia, ci și sentimentul național al multora de dincolo de Prut. Invocăm deseori lipsa științei de istorie, de literatură, de carte în general, dar ne încearcă un gînd biblic, și de această dată trist: „Dacă dragoste nu e, nimic nu e”.

Daniela MARGHITAȘ

Noi membri ai Academiei Române

Recent, Academia Română a luat hotărîrea de a primi în rândurile sale noi membri. Între aceștia, pentru prima oară după o perioadă de peste 40 de ani, au fost admisi și cîțiva reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române. Ne vom rezuma a ne referi la I.P.S. dr. Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, Crișanei și Maramureșului, și la P.S. Emilian Bîrdaș, actualmente episcop vicar la Arad. Meritele celor doi ierarhi depășesc de mult limitele strict religioase.

Ca prim episcop al nou înființatei Episcopii Ortodoxe Române de Alba Iulia, P.S.S. Emilian Bîrdaș a desfășurat o activitate cu totul remarcabilă. Cu contribuția sa esențială, prin cetezanță și abilitate, înaltul ierarh a înălțat zecile de biserici, îndeosebi în zonele Mureș, Harghita și Covasna, unde limba și credința noastră au fost de două ori vitregite: de ostilitatea regimului și de neprietenia celorlalți interlocutori. S-a reușit, astfel, să se ridice lăcașul de cult și în satele complet

maghiarizate, în care credincioșii ortodocși nu mai puteau rosti „Tatăl nostru” în limba străbunilor lor.

Al doilea ierarh cărui i s-a făcut această cinste este I.P.S. dr. Antonie Plămădeală, urmașul lui Andrei Șaguna în scaunul de Mitropolit al Ardealului. În acest caz, în afara excepționalelor sale merite de teolog, cu o impresionantă activitate consacrată ecumenismului, dialogului bisericesc internațional — cel mai competent și neobosit Ministru de Externe al Bisericii Ortodoxe Române — avem o operă științifică și culturală impunătoare. De la tulburătorul roman „Trei cenuri în Iad” — unul dintre cele mai izbutite opere consacrate „obsedantului deceniu” la sute de articole și studii pe o arie tematică vastă și diversificată, consacrate deopotrivă luminării unor aspecte culturale-literare, istorice, etnografice, arheologice, lingvistice, politice, de istorie bisericăscă etc.

Dan BRUDAȘCU

Ec. IOAN BARAȘ, directorul Băncii Agricole: O creditare eficientă, stimulativă

AGRICULTURA — între ambiții și posibilități

Nu peste mult timp se împlinesc 25 de ani de la înființarea Băncii Agricole, investită de la început cu toată gama de prestații bancare, pentru unitățile agricole, iar din anul 1970 și pentru cele de industrie alimentară, de preluare a produselor agricole, silvicultură, gospodărirea apelor.

După revoluția din decembrie 1989, păstrându-se denumirea inițială, am devenit prima bancă comercială atașată principiilor economiei de piață căutând și reușind ca prin intermediul creditului să asigurăm în parte, capitalul necesar pentru extinderea și consolidarea proprietății private.

Legătura de suflet cu agricultura s-a materializat prin acordarea de către Banca Agricolă a unor credite cu dobândă cu mult sub nivelul pieței, respectiv de 15 la sută la credite pe termen scurt (cu durata de rambursare de peste un an) pentru finanțarea lucrărilor agricole de vară și toamna anului 1992 și pregătirea producției anului 1993. Beneficiarii sînt agenții economici din acest sector de activitate, indiferent de forma de proprietate (H.G. nr. 54 și 440/1992), respectiv producătorii agricoli, unitățile de preluare a produselor agricole, unitățile de mecanizare a agriculturii și alte unități prestatoare de servicii de profil, cu condiția încheierii de contracte pentru predarea produselor agricole la fondul de consum, sau pentru produse care se utilizează ca furaje în unitățile agricole cu profil zootehnic sau care se industrializează în activitate proprie.

Potrivit prevederilor H.G. nr. 589/1992 s-au aprobat, de asemenea, credite pe termen scurt pentru constituirea de stocuri de legume, cartofi și furaje, dar la nivel cu mult inferior necesităților, atât din punct de vedere valoric, cât și a varietății de produse agricole necesare a fi stocate în mod obiectiv, pentru asigurarea uniformă a nevoilor pînă la noua recoltă.

Din calculele și analizele efectuate de unitățile Băncii Agricole din județ a rezultat un plafon de credite necesar pentru constituirea unor astfel de stocuri de 5 miliarde lei, față de plafonare, repartizat pînă în prezent a fost de numai 1 miliard lei.

Pentru necesități legate de asigurarea dotării pentru executarea mecanizată a lucrărilor agricole prin H.G. 653/1992 a fost reglementată acordarea de credite producătorilor agricoli din sectorul privat pe o perioadă de pînă la 6 ani în vederea procurării de tractoare și mașini agricole, cu condiția participării cu fonduri proprii în proporție de 15 la sută din valoarea acestora.

Si în acest caz plafonul repartizat județului de către Ministerul Agriculturii și Alimentației pe baza unor estimări care nu ne aparțin a fost de numai 60 milioane lei, care s-a epuizat în numai 2-3 zile, rămînînd un număr mare de solicitanți care nu au putut fi onorați.

În acordarea acestor credite au fost respectate strict prevederile H.G. nr. 653/1992 apreciîndu-se nevoia reală de procurare a tractoarelor și mașin-

nilor agricole pentru efectuarea de lucrări agricole, fără alte condiționări sau vize impuse din afară și care nu mai pot constitui reglementări pentru controlul bancar, așa cum s-a practicat în trecut nu prea îndepărtat.

Neasigurarea plafonelor necesare de credite cu dobîndă redusă (15 la sută) pentru constituirea de stocuri sau pentru procurarea de tractoare și mașini agricole se datorează faptului că hotărîrile de guvern aduse în acest sens nu au fost urmate și de virarea la Banca Agricolă a surselor necesare cu o dobîndă de asemenea redusă de 13 la sută, cu toate demersurile făcute pe plan central și solicitările repetate ale unităților exterioare ale Băncii Agricole. Mai mult, am fost informați că pentru cele 4 miliarde credite utilizate pe țară pentru procurarea de tractoare și mașini agricole, sursele au fost asigurate de Banca Agricolă din imprumuturile perfectate cu CEC și Banca Națională a României, la care dobînda ce se plătește este de 65 la sută, respectiv 80 la sută (în scădere, acum — n.n.).

Am dori, cu această ocazie, să informăm pe cei interesați că începînd cu 5 noiembrie 1993 a devenit operațional un acord de credite perfectat de Banca Agricolă cu Banca Mondială (BIRD) pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare a sectorului privat din agricultură, inclusiv pentru prelucrarea materiilor prime agricole, aprovizionare, desfacere, transport și alte prestări de servicii și altul perfectat cu Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) pentru finanțarea proiectelor vizînd dezvoltarea economico-socială a agriculturii, horticulturii, silviculturii, pisciculturii și altor servicii legate de acest sector de activitate prin investiții de mare amploare și de care pot beneficia agenții economici indiferent de forma de proprietate.

Ca scop final, aceste acorduri de credite au în vedere asigurarea necesarului de produse agricole pentru consumul populației și eliminarea importurilor de produse agroalimentare.

În mod succint se precizează că din valoarea investițiilor creditate în cadrul acestor acorduri, 15 la sută va trebui să reprezinte participarea solicitanților sub formă bănească, materială sau chelutellă cu forța de muncă, 20 la sută credit în lei și 65 la sută credit în valută (dolari), dobînda apreciată ca medie ponderată (pentru partea de împrumut în lei și cea în valută) ridicîndu-se la numai 22 la sută, iar creditul putîndu-se rambursa în valută sau lei, la cursul de schimb practicat la data scadenței. Detalii și lămuriri suplimentare se pot obține cu promptitudine de la unitățile Băncii Agricole din județ, respectiv sucursala Cluj, filialele Dej, Gherla, Huedin, Turda, Aghireș și Mociu, care sînt preocupate în a fi parteneri siguri de afaceri, prin toată gama de prestări și servicii bancare în lei și valută.

Opinii consemnate de Ion RUS

Toboganul infracțiunii

DUMNEZEU NU BATE CU... BITA!

Cînd noi intrăm în biroul cercetării penale al Poliției din Turda, Todea Cornel, un tînăr de 20 ani, cu antecedente, dar fără... ocupație, tocmai ieșea. Însotit și cu minile împreunate de cătușe.

— Ce a pățit?, l-am întrebat pe cpt. Ioan Rusu, șeful acestui birou.

— A "lucrat" iar în cîteva schimburi de... noapte!

Așa și era. Cînd i se împutînau sunătorii. Tonea planifica un nou schimb de... noapte. Așa s-a întîmplat și în seara de 26-27 septembrie a.c., cînd a intrat prin efracție în biserică din Microraiunul II Opreșani, de unde a sustras 8000 lei din cutia mîlelor.

În altă noapte (30 septembrie — 1 octombrie), Tonea s-a îndreptat spre aceeași biserică. Văzîndu-l cît este bătut de Dumnezeu și la propriu și la figurat, ai fi fost tentat să crezi că ne-

fericitul se îndreaptă spre sfîntul lăcaș pentru a se... ruga pentru iertarea păcatelor. Hoțul tot hoț, însă. Nu s-a oprit în fața icoanelor, ci în fața cutiei mîlelor, de unde a mai sustras 300 lei, a făcut sul un covor, a înfășcat o vază de sticlă și a întins-o.

A treia lovitură, planificată în noaptea de 5-6 octombrie a.c., avea să fie "fatală". După ce a consumat cîteva... întărîtoare pentru a-și face curaj, Tonea a intrat prin efracție în Complexul alimentar din același cartier. Pînă să se hotărască ce să sustragă, poliștii din rondul de noapte l-au prins în flagrant.

— Dumnezeu nu bate cu... bîtal, vociferau cîțiva în urma tînărului de 20 ani, care, cu minile împreunate de cătușe, însoțit, se îndrepta spre sala pașilor pierduți.

EU I-AM PLĂTIT DE BAUT, EL M-A... TÎLHĂRIT

Barbu Alexandru s-a întîlnit cu Vagi Viorel Andrei la un

bar privat din comuna Mihai Viteazul. Barbu — om de treabă; Vagi — un vagabond, bețiv, om de nimic.

La primul bar și apoi la al doilea pe care l-au vizitat în aceeași seară Barbu a fost acela care a făcut cinste. Nici el nu știe de ce.

Cert este că la miezul nopții, cînd, sătui de băutură, s-au îndreptat spre casă, pe o stradă nu tocmai luminoasă, Vagi, în loc să-i mulțumească consăteanului că i-a făcut... plinul pe gratis, l-a luat la poceală și apoi l-a scotocit buzunarele, de unde a subtilizat 6500 lei.

Căzut jos după lovitură în plex, Barbu ațit a mai auzit în noapte:

— Dacă-ți umblă gura, ești un om mort!

Mr. Iosiv Simpălean și plt. Emil Turc, șeful postului de poliție din comună, care au anchetat cazul l-au ajutat pe amîndoi: pe victimă să-și recupereze banii tîlharîți, pe tîlhar să îmbrace uniforma de care nu-i prea... străin!

Ion CORDOȘ

HUEDINUL ȘI „INTRAREA” ÎN EUROPA

Celor care se străduiesc să ne demonstreze că trebuie să intrăm în Europa le amintim că sîntem europeni de multe secole.

Huedinul cu un trecut bimilenar a avut și are legături cu restul Europei, ca și alte sute de localități din țară. Spre exemplu, Registrul dijmelor papale pe anul 1332 pomeneste de mai multe ori de "firgul Huedin" și pe preotul Marcu de aici. Cele peste 3000 de monede emise în 12 țări, descoperite în urmă cu cîțiva ani și datînd din secolele XI — XVI, sînt și ele mărturie în acest sens.

Dar există și numeroase dovezi actuale, produsele din lemn, alabastru, covoare și cusături, comandate de suedezi, francezi și italieni.

Zilele trecute o delegație italiană sonda noi posibilități de a obține produse de aici. Vizitînd SC Vlădeasa SA, l-am rugat pe domnul Viorel Potra, economistul unității, să informeze cititorii "Adevărului de Cluj", cu ceea ce produce pentru export, dar și pentru intern.

— Producem mobilier pentru export, bibliotecă Albert, pentru Franța și tipul Axamo pentru Suedia, dar și bufetele Treleborg, ori mesele Colonial. Avem contracte ferme, care acoperă 65 la sută din producția noastră, pînă în decembrie 1993.

— Dar pentru comerțul intern ce veți oferi în 1993?

— Fiînd foarte solicitate mesele și bufetele amintite, în anul viitor vom oferi asemenea produse și pe piața internă.

— Interesîndu-ne de cîștigurile realizate, muncitorii ne-au relatat că salariile au fost negociate și le-ar declara mulțumitoare, dacă s-ar opri o dată creșterea prețurilor la produsele strict necesare, dar așa, nici nu știu cum să le considere. Ei primesc sporuri pentru condiții deosebite, munci grele, nocivitate, spor pe timp de iarnă, acestea ridicîndu-se pînă la 30-35 la sută. Dar conducerea are greutăți, este nemulțumită. De ce?

— Legislația bancară este in-tortocheată și greoaie. Străinii ne plătesc în valută dar aceasta intră în Banca de Comerț Exterior, de acolo în Banca Agricolă, apoi ajunge la Banca din Huedin. Numai după cea de a treia "manevră" o ridicăm și o vindem la Cluj, ca să putem obține lei, pentru a plăti oamenii și materia primă pe care o procurăm din țară. Așteptăm ca deputații noștri să intervină activ pentru simplificarea legislației. În rest, probleme pe care le avem de rezolvat sînt normale.

— Vă urăm succes și să vă sporiți argumentele potrivit căroră sîntem europeni apreciați și solicitați.

N. ȘTEIU

Totuși, să nu disperăm

Pe toți ne preocupă, desigur, hrana zilnică a copiilor noștri, începînd cu alimentul vital: laptele. Ponderea acestuia, ca materie primă, se află acum în gospodăriile țărănești și sîntem absolut siguri că în cîțiva ani și în micile prăvălii particulare vom găsi lactate din belșug, pentru consumul populației. Producătorul particular, interesat direct să cîștige cît mai mult, va crește producția, astfel încît cantitatea de lapte necesară pe piață va fi reglementată.

Dar iată, nu numai gospodăriile țărănești se străduiesc să realizeze acest obiectiv. SC Agricolă SA Gherla se preocupă intens de dezvoltarea sectorului zootehnic și menținerea nivelului de producție animalieră din ultimii ani. Acorînd o atenție sporită creșterii bovinelor, la această societate comercială — cu vechi tradiții în agricultura județului nostru — se obțin an de an mari beneficii, spre satisfacția întregului personal, care nu suferă de pe urma șocului noii economii de piață.

Noi ne-am oprit doar la una din fermele societății gherlene, la cea cu nr. 2 de la marginea comunei Icolod. Aici, în cele 6 grajduri, modernizate în ultimii ani, se găsesc 600 capete vaci și viței. Șeful sectorului, ing. Mircea Ciurea ne-a spus, printre altele, că pregătirile pentru sezonul rece s-au terminat mai de mult, animalele hibernează în cele mai bune condiții. Stau foarte bine și cu furajele, în "cămăricile" proprii se află la această dată 440 tone fîn și 4000 tone siloz, nemairecurgînd la

cumpărări de grosiere. Așadar, balanța furajeră este asigurată în totalitate. Doar țărîța este transportată de la Moara Baciu, cu care se colaborează în condiții avantajoase.

Scopul menținerii acestui sector la SC Agricolă SA Gherla a fost asigurarea populației cu produse animaliere, înainte de toate, lapte. Numai în 1992, pînă la sfîrșitul lunii octombrie, de la această fermă s-au livrat unităților de prelucrare din Cluj-Napoca și Dej peste 900 mii litri lapte. În medie, zilnic mașinile transportă 2400-2500 litri. După afirmațiile specialistului, nici iarna nu va scădea nivelul producției pe cap de vacă, condițiile climatice din adăposturi și buna furajare a întregului efectiv contribuînd decisiv la menținerea nivelului de acum.

Așadar, și în județul nostru mai sînt societăți comerciale care se gîndesc la asigurarea hranei noastre zilnice. Neceazul e că la noi consumul este mult mai mare decît producția, ori ațita vreme cît producția nu crește cu măcar 5 la sută, astfel încît să depășească consumul, nu se poate produce reglajul pieței, iar hrana pentru copii și familii va fi deficitară. Prea ne-am obișnuit în ultimii ani să primim tot felul de subvenții de la stat, iar gospodăriile țărănești să se aprovizioneze de la oraș. Problema asigurării populației cu lapte se va redresa numai cu ajutorul și contribuția producătorilor din mediul rural. Este un adevăr, de care trebuie să ținem cont în viitor.

SZEKELY Csaba

Folosind același sistem, reușește să înșele un număr de 5 persoane

O PERECHE DE „PUMA” — 5000 LEI

M.I.-V. nu este încadrat în muncă utilă din care să-și asigure traiul. În schimb, își alege victimele de pe stradă, pe care reușește să le înșele cu un sistem foarte bine cunoscut. Astfel, îl acostează pe S.F. în apropierea Liceului Avram Iancu, propunîndu-i spre vînzare o pereche de pantofi sport marca „PUMA” la prețul de 5.000 de lei. S.F. este de acord și împreună se deplasează la locuința lui M.I.-V., care îi spune că locuiește în cartierul Mărăști. Ajunși în fața blocului, M.I.-V. îi spune lui S.F. să-l aștepte și să-i dea banii. Acesta din urmă îi dă banii ceruți fără, cea mai mică bănuială și îl așteaptă. M.I.-V. intră în scară, urcă pe bloc, și coboară pe scara cealaltă.

La numai cîteva zile îl acostează într-un magazin-consignație pe G.G. propunîndu-i și acestuia spre vînzare o pereche de pantofi sport „PUMA” cu suma de 8.500 de lei. Se deplasează împreună spre casa lui M.I.-V., iar în apropiere de regionala C.F.R. acesta îi spune să-l aștepte și să-l aducă din casă, intră într-o clădire cu două intrări și iese pe partea cealaltă, lăsîndu-l pe G.G. să-l aștepte mult și bine.

A treia victimă a înșelătoriei e acostată în magazinul „Central”: acolo îl propune lui M.R. o pereche de „PUMA”. Acesta, încîntat de prețul ieftin al adidașilor, își mai cheamă și un prieten, pe G.C. Dorînd să cumpere mai multe perechi, îl însoțesc pe M.I.-V. la locuința

acestui din cartierul Mărăști. Ajunși în fața blocului unde mai făcuse o dată figură respectivă, ia de la cei doi suma de 8.000 de lei și 20 dolari, intră în bloc rugîndu-i să-l aștepte că vine repede. Urcă din nou pe bloc și iese pe cealaltă seară.

Folosînd aceeași tactică de înșelătorie mai reușește să păcălească (deși nu asta-i cuvîntul) încă doi amatori de adidași „PUMA”: pe M.B.-C. de suma de 8.300 lei și pe G.R. de suma de 9.000 lei, folosînd același bloc, din Mărăști unde intra într-o scară și iese pe partea cealaltă. Sîm și ne întrebăm: de unde atîta credulitate într-un om pe care îl vedem pentru prima dată și mai mult decît atît, atunci cînd ni se oferă o marfă la un preț cu mult sub cel real? Probabil, din dorința și ispită de a face o afacere din care să leșim foarte bine și să nu fim fraierii.

De multe ori, însă, lucrurile ies exact pe dos.

RADU S.

O șansă pentru guvernul Văcăroiu — apărarea demnității pensionarilor

În ultimii trei ani situația pensionarilor din România s-a înrăutățit foarte mult. Efectele acțiunilor de subminare a economiei naționale din timpul guvernelor Roman — Stoiljan sînt resimțite în plin de cele trei milioane și jumătate de pensionari, dintre care marea majoritate a ajuns să fie, pe nedrept, foarte săracă. Indexările repetate ale pensiilor acoperă o mică parte din creșterea continuă și alarmantă a prețurilor și tarifulor. Puterea de cumpărare a pensiei este inacceptabil de redusă.

Ținînd seama de această situație gravă a pensionarilor, Partidul Unității Naționale Române consideră că este necesar să înceapă un dialog între re-

prezentanții al Guvernului și ai Uniunii Generale a Pensionarilor, în cadrul unei comisii care să fie constituită, în cel mai scurt timp. Pe lângă problema recalculării nivelului pensiilor, se impune elaborarea proiectului Legii pensiilor.

Partidul Unității Naționale Române va susține și va apăra interesele pensionarilor atît în Parlament, cît și în structurile guvernamentale.

Fîind o problemă de larg interes, solicităm ca Președintele României și alte partide să sprijine inițiativa Partidului Unității Naționale Române.

Președinte al Partidului Unității Naționale Române, **Gheorghe FUNAR**

Uniunea județeană a pensionarilor-un veritabil sindicat

Problemele, multe și grele, cu care se confruntă vîrsta a treia, au fost încă o dată puse în discuție, în cadrul adunării generale a Uniunii județene a pensionarilor, în speranța că, repetat-mareu, ele își vor găsi în final rezolvarea.

Informarea prezentată de domnul Octavian Drăgan, președintele Uniunii județene, a punctat principalele facilități obținute pentru pensionari, care sînt puține și de neglijat, iar pe de altă parte a reliefat și greutățile care persistă. Spunem că nu sînt de neglijat realizările din ultimul an, și așa enumerăm doar cîteva dintre ele: reducerea la transportul în comun, șase călătorii — C.F.R. — anual cu reducere 50 la sută, medicamente eliberate gratuit de către cabinetul Uniunii în valoare de 1,5 milioane lei, ajutoare materiale acordate unui număr de 800 de pensionari, distribuirea unui însemnat număr de bilete pentru tratament — cu reducere de tarife, achiziționarea unuierox (cu sprijinul efectiv al C.A.R.P.), consultații medicale, organizate săptămînal și acordate gratuit pensionarilor. Și dacă vorbim despre aceste „fărăzuri” menite să ușureze, binemeritat, traiul celor de vîrsta a treia, se cuvine a menționa și înțelegerea pe care au găsit-o pensionarii la conducătorii de instituții, începînd cu Oficiul de pensii și terminînd cu Filarmonica — precum și ajutorul dat de asociațiile „Asklepyos” și „Ecece ho-ro”. Indiferent de ceea ce s-ar mai obține, atîta vreme cît nivelul pensiei medii este de 10.300 lei, nu poate fi vorba de asigurarea unui trai decent.

Ideea această a revenit în luările de cuvînt, ca și necesitatea de a avea un reprezentant la nivelul U.G.P.R., în comisia Guvern-sindicate. Prin prezența la această ședință a domnului Virgil Stănculescu, vicepreședinte al U.G.P.R., poate că ideea va avea șansa să devină realitate. Alte probleme puse în discuție: chiria pentru sediu nu este stabilită la nivelul chiriei sindicatelor, nu s-a găsit spațiu pentru extinderea cabinetului medical, posibilitatea reducerii taxei pentru locul de veci, separarea bugetului social, restituirea părții ce se cuvine din patrimoniul fostului U.G.S.R.

Prezent la această întîlnire, domnul primar Gh. Funar i-a asigurat pe cei din sală de sprijinul Primăriei: cu toate că problema spațiului este deosebit de grea, se va face în așa fel încît să se realizeze extinderea cabinetului medical, un club și o cantină pentru pensionari. De asemenea, domnul primar a promis facilitarea unui dialog între reprezentanții U.G.P.R. și președintele țării, iar prin intermediul partidului pe care îl conduce, proiectul unei noi legi a pensiilor poate intra mai rapid în dezbaterile parlamentare.

Flavia SERGHIE

N.A.: Rîndurile de față s-au voit o sumară trecere în revistă a problemelor puse, urmînd ca analiza lor să fie făcută de către cei care le cunosc cel mai bine — pensionarii — în pagina ce le este dedicată în fiecare a treia vineri din lună.

Șantiere arheologice: Ulpia Traiana Sarmizegetusa

De vorbă cu dl. Dorin ALICU, arheolog, șeful Secției romane post-romane în cadrul Muzeului de Istorie al Transilvaniei

— Ce surprize arheologice v-a oferit în acest an Ulpia Traiana Sarmizegetusa?

— La Sarmizegetusa există trei sectoare de activitate: un sector condus de Universitatea din Cluj, unul condus de Muzeul de Istorie al Transilvaniei și un sector condus de Muzeul Județean de Istorie Deva. În campania din acest an Muzeul de Istorie al Transilvaniei a continuat o lucrare începută anul trecut de către muzeul din Deva care urmează să facă, lucrările de conservare și definitivare a unei săpături. Zona în care s-a efectuat aceste săpături se află în est de amfiteatru, deci într-o zonă publică a orașului antic. În apropierea unei incinte sacre în care au fost descoperite pînă acum mai multe temple dedicate divinităților din pantheonul greco-roman: Esculap, Iliada, Hercules, Iunona, Silvana, Diana și altele. Săpăturile au început pentru a căuta templul zeilor Pluto și Proserpina, despre care știm din literatura de la începutul secolului al XIX-lea că se afla undeva la est de amfiteatru. Din păcate nu s-a putut o localizare mai precisă, topografică, un desen, o schiță, ca să știm cu exactitate unde se află templul respectiv. Surpriza constă în faptul că templul respectiv a fost foarte mare pentru că în locul acestui templu am descoperit o clădire în care se afla o moară pentru măcinat cereale. Pînă în momentul de față este singurul monument de acest tip descoperit în Dacia, dar și singurul din imperiu, astfel încît mori fiind cunoscute în mai multe provincii ale imperiului.

— Cum interpretați dv. prezența unei mori în locul respectiv?

— De aceea am spus că este surpriză, pentru că se află în-

tr-o zonă publică, o zonă unde este o instituție de spectacol, amfiteatru, multe monumente de cult, însă tot în apropierea amfiteatrului se află și o cazarmă a gladiatorilor. Și atunci ne-am gîndit că această moară, care nu este de foarte mare dimensiune, a deservit necesitățile gladiatorilor, a sclavilor care lucrau în amfiteatru. Cred că avea o destinație nu general urbană pentru Sarmizegetusa, ci cu o trimiteri în apropiere, tocmai pentru faptul că în aceeași clădire am găsit și un cuptor de făcut piine, și un cuptor mai mic; tot pentru produse de panificație, depozite pentru cereale, vase mari din ceramică în care se păstrau diverse produse, și două instalații de moară manevrată de animale, deci „mola asinaria”.

— Care este importanța istorică a acestei descoperiri?

— Importanța descoperirii rezidă din faptul că moara este un unicat pentru Dacia, că ne dă o informație privind economia urbană la Sarmizegetusa, și este interesantă din punct de vedere tehnic în ceea ce privește instalația de măcinat, despre care credeam pînă acum că este doar manuală în Dacia, neavînd nici o dovadă că ar fi și mori de apă sau mori acționate de animale.

— Dănuiesc că Ulpia Traiana Sarmizegetusa mai promite o mulțime de alte surprize.

— Sarmizegetusa este un oraș antic care ocupă o suprafață de circa 90 de hectare, și pe această suprafață de teren orice locuitor de săpătură sau de tîrnăcop oferă cel puțin o surpriză.

A consemnat M. TRIPON

Cine ne tulbură liniștea?

Mulți dintre noi caută și unii chiar găsesc argumente în favoarea unor acte antisociale. Dar fiecare trebuie să înțeleagă că orice faptă antisocială este îndreptată împotriva tuturor și a fiecărui individ în parte.

Însă, indiferent de găsirea unor circumstanțe — inflație, șomaj sau scumpirea prețurilor la alimentele de bază — trebuie să înțelegem cu toții că hoția, tâlhăria nu sînt acte de dreptate, ori de găsire a unor soluții extreme pentru supraviețuire. Ele sînt expediente pentru a continua o viață parazită, o viață mai ușoară.

Iată, și un orășel ca Gherla se poate „lăuda” cu un mare număr de tineri, care pur și simplu sfidează legile și recurg la săvîșirea unor fapte antisociale. Sparg ușile conștințelor, fură din locuințele particulare sau din incinta societăților comerciale. Recent, într-o noapte de simbrătă spre duminică, s-a furat dintr-un butic din piața agroalimentară a orașului, și tot în această noapte, la doar cîțiva pași, am consemnat încă un eveniment deosebit: pe calea ferată s-a găsit un om mort, probabil călcat de tren.

Hoții, parazitarii, prin tot ce fac ne umilesc, ne tulbură liniștea. Oare, acești veșnici indivizi cu prîviri piezișe, ori impraștiate, cu o gîndire precară nu au nici un sentiment uman?

SZ. Cs.

Firma IKEA în România

(Urmare din pag. 1-a)

zarea societăților comerciale, a conducerii lor, România se va dezvolta foarte mult. Am găsit aici parteneri cu care dorim să modernizăm industria producției de mobilă. Din punct de vedere al afacerilor sînt optimist. Dar, subliniez din nou, timpul de reacție este foarte încet. Industria din țările estice, inclu-

Oficiul pentru protecția consumatorilor este o realitate

Continuînd activitatea de supraveghere pe piață în vederea protecției consumatorului, în cursul lunii noiembrie a.c., Oficiul județean pentru protecția consumatorilor a inițiat o serie de acțiuni de control la agenții economice prestatori de servicii în domeniul auto, igienă și estetică.

La unitățile de reparații auto, principalele aspecte negative constatate au fost: utilizarea de materii prime, materiale și piese de schimb neînsoțite de documente de atestare a calității, deci fără a se cunoaște calitatea acestora, executarea lucrărilor de către personal fără calificarea adecvată, nu se stabilesc termene de execuție a lucrărilor, nu se acordă garanții pentru prestațiile efectuate, prelungirea timpilor de realizare datorită lipsei pieselor de schimb (găsindu-se autoturisme în stare de lună de zile), și, nu în ultimul rînd ca importanță, lucrări executate total necorespunzător. Pentru abaterile constatate s-au aplicat amenzi în valoare de 500 mii lei și s-a dispus oprirea temporară a vopsirii autoturismelor la o secție aparținînd S.C. „INDCOOP” Cluj.

În activitatea de prestări servicii în domeniul igienă — estetică (frizerii, coafură, cosmetică, manichiură, pedichiură) în marea majoritate a unităților s-au constatat grave deficiențe, unele în măsură să afecteze sănătatea clienților. Nu se realizează dezinfectarea instrumentarului utilizat după fiecare persoană servită, în unele unități lipsind în totalitate materialul de dezinfecție. Se utilizează produse cosmetice procurate de lucrătoare de pe piața liberă, fără documente de atestare a calității, instrucțiuni de folosire și termene de garanție, deci fără o siguranță în ceea ce privește neafectarea sănătății și eficienței lucrării. Lipsesc rețetele pentru prepararea unor soluții de lucru și nu sînt asigurate condițiile de dozare și preparare corectă a acestora. Lenjeria folosită este în cantitate insuficientă, degradată, pătată și nu se schimbă după fiecare utilizare, spălarea și călcarea acesteia realizîndu-se acasă la personalul lucrător, în condiții necontrolabile. Condițiile de mediu în care se execută aceste activități sînt în multe cazuri improprii, unele unități avînd pereții mucegați, lipsind căldura, apa caldă și ventilarea. Ținută și comportarea personalului lasă de multe ori de dorit. Ținem să precizăm că majoritatea unităților la care s-au constatat aceste deficiențe sînt încadrate la categoria „lux”, cu tarifele la nivelul respectiv.

Aspectele constatate nu au putut fi trecute cu vederea, impunîndu-se oprirea temporară a activității în patru unități din Gherla, cîte o unitate din Cluj și Turda, aplicîndu-se și sancțiuni contravenționale în valoare de 150 mii lei.

Acțiunile de control de acest gen vor fi continuate și extinse și în alte domenii ale prestărilor de servicii către populație.

Reamintim pe această cale că actuala legislație — pasibilă de îmbunătățiri în viitor — creează un cadru juridic — legal care este în măsură să realizeze o protecție reală și eficientă a consumatorului. Deosebit de important este să știm că în calitatea de consumator avem niște drepturi garantate de lege, să le cunoaștem și să cerem întotdeauna respectarea lor.

În sprijinul rezolvării nemulțumirilor consumatorilor în legătură cu calitatea produselor sau serviciilor, vă rugăm să vă adresați cu încredere Oficiului județean pentru protecția consumatorilor din Cluj-Napoca, str. Năvodari nr. 2, telefon 11.13.30 sau 11.76.07.

Ing. dir. Mircea SECELEANU

Cine blochează privatizarea în comerț?

În urmă cu cîteva zile am publicat un interviu care avea ca subiect privatizarea în comerț, cu evidențierea unor cauze care frînează acest proces. Mai mulți responsabili de unități dependente de societățile comerciale „Arta culinară” și „Vitadulci” ne-au rugat să-i susținem pentru o veritabilă privatizare. Ceea ce se întîmplă acum seamănă a jaf. O doamnă ne-a spus că dacă n-ar trebui să „cotizeze” cu procentele impuse, ar putea mări salariile cu aproximativ 10.000 lei de persoană pe lună. E ceva, cînd în cele mai multe unități nu se poate asigura nici salariul minim. Un responsabil a cerut să facem precizarea că procentele menționate de 4—6 și chiar mai mult cît trebuie dat societății se

raportează nu la profit ci la totalul vânzărilor, care înseamnă foarte mult.

O altă problemă este aceea că nu se acceptă ieșirea din societate, adică o reală privatizare. Cum motivează unele conduceri de societăți? Că se opun Primăria municipiului Cluj-Napoca. Adevărul adevărat este că nu vor conducerile de societăți, pentru că dacă se generalizează privatizarea mulți șefi și funcționari care acum iau banii aproape de pomană își pierd slujbele. Noi sperăm, însă, că treburile vor intra în normalitate, avînd în vedere faptul că noul guvern este adeptul unei privatizări cît mai rapide în comerț.

L. g.

O... AVERE DE 700 LEI

Csinege Rozalla are 81 de ani și locuiește în Dej, strada Fagulului nr. 15. Într-una din serile trecute primește o... vizită mai puțin obișnuită. Fodor Grigore Constantin (19 ani), din comuna Petru Rareș, județul Bistrița Năsăud, era în... turneu. Țînărul, fără ocupație, se preumbla de ici-colo, „ciupind” cîte ceva pentru a acoperi nevoile unui om fără ocupație și, deci, fără un ban.

Fără prea multă introducere, Fodor o agrează pe bătrînă și-l ia din casă suma de 700 lei.

În urma loviturilor primite, C.R. se află internată în spital. Țînărul F.G.C. — este cercetat în arestul poliției. Cîte asemenea fapte o mai fi avînd la activ?

Vă vom ține la curent.

— r. v. —

întîlnirea de la Gilău un lucru ce mi s-a părut uluitor: firma IKEA a deschis la Budapesta un magazin propriu, unde cifra de afaceri reprezintă 30 la sută din totalul vânzărilor din comerțul capitală Ungariei. Un asemenea magazin se intenționează să fie construit și în România, reprezentanții firmei optînd pentru unul din orașele București sau Cluj-Napoca. Întîlnirea deplină de factorii locali, care trebuiesc oferi partenerilor suedezi un teren pe care, ar urma să fie construit magazinul.

**MINISTERUL ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI ȘTIINȚEI
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE
CLUJ-NAPOCA**

anunță

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

AGRICULTURA

1. PROFESOR, disciplina Genetică, Biologia celulară a ingineriei genetice - poz. III/6
2. ȘEF LUCRĂRI, disciplina Cercetarea agrochimică a solului, Evol. agrochim, a solului, Agrochimie - poz. III/8
3. ASISTENT, disciplina Fitopatologie, poz. III/20

HORTICULTURA

1. PROFESOR, disciplina Floricultură, Arboricultură ornamentală și arhitectură peisajeră, poz. I/3
2. PROFESOR, disciplina Tehnologia produselor horticoale, Tehnologia de prelucrare a produselor horticoale; Biochimia, fiziologia, microbiologia produselor horticoale și vinului, poz. I/4
3. ASISTENT, disciplina Biofizică, Biofizică și climatologie, poz. II/18

MEDICINA VETERINARĂ

1. PROFESOR, disciplina Istoria medicinei veterinare, Biotehnica reproducției, poz. III/2
2. CONFERENȚIAR, disciplina Biochimie și diagnostic de laborator, poz. II/5
3. ȘEF LUCRĂRI, disciplina Mecanizarea fermelor zootehnice, Igiena și protecția mediului, Tehnici de igienă, poz. II/8
4. ASISTENT, disciplina Patologie medicală, poz. IV/9
5. ASISTENT, disciplina Radiobiologie, Etopatologie, poz. IV/14
6. ASISTENT, disciplina Toxicologie și toxicaze, poz. IV/16
7. ASISTENT, disciplina Semiologie, Radiologie, poz. IV/19
8. ASISTENT, disciplina Diagnostic de laborator, Boli infecțioase, poz. V/16

ZOOtehnie

9. PREPARATOR, disciplina Diagnostic necropsic, poz. I/20
1. PROFESOR, Anatomie, Histologie, Embriologie, poz. I/1
2. PROFESOR, disciplina Biochimie, poz. I/4
3. PROFESOR, disciplina Biotehnica reproducției, Reproducție, poz. II/6
4. PROFESOR, disciplina Tehnologia creșterii ovinelor și caprinelor, Tehnologia creșterii poligastricelor, poz. III/5
5. PROFESOR, disciplina Zootehnie, poz. III/6
6. CONFERENȚIAR, disciplina Tehnologia produselor apicole și sericicole, Biotehnologie în apicultură, poz. III/11
7. PROFESOR, disciplina Tehnologia creșterii păsărilor, poz. III/1
8. PROFESOR, disciplina Biotehnologie celulară, Radiobiologie și radioprotecție, poz. II/7
9. ASISTENT, disciplina Construcții zootehnice și desen tehnic, Construcții agricole, poz. II/24
10. ASISTENT, disciplina Reproducție, poz. II/23

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune cereri de înscriere la UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE din Cluj-Napoca, Str. Mănăstur nr. 3, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Cererea va fi însoțită de următoarele acte:

- DIPLOMA DE BACALAUREAT în copie legalizată
- DIPLOMA DE LICENȚĂ în copie legalizată, care să ateste absolvirea cu examen de diplomă a unei facultăți cu durată de 4-6 ani la cursurile de zi, respectiv 5-7 ani la cursurile serale sau fără frecvență

● MEMORIU de activitate profesională, științifică, la care se anexează lista comunicărilor și lucrărilor didactice și științifice

Candidații trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de Legea nr. 6/1969, privind Statutul personalului didactic din România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33/15 martie 1979 și Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului și Științei nr. 37331/30 august 1990. (1888)

Smart ELECTRIC

Distribuitor unic pentru produsele Case de marcat electronice marca

SHARP

Cu posibilități de programare multiplă inclusiv a Taxei pe Valoare Adăugată

VĂ AȘTEPTĂM !

Asigurăm servicii gratuite în garanție. Asigurăm servicii în postgaranție cu piese originale. Asigurăm instruirea personalului.

De la 1 Ian. 1993 obligatorii pentru toate societățile comerciale !!! Conform HG 319 din 1 Iulie 1992.

Informații la Magazinul EuroSAT din P-ța M. Viteazul nr. 39. Fax: (095) 136491 Tel: (095) 136706 sau la tel. (095) 145028 (13428-)

S.C. „MIRCEA” S.R.L.

Str. Mănăstur 34

NOU! Execută NUMERE DE INMATRICULARE pentru autovehicule, REFLECTORIZANTE. Execuții în termen foarte scurt (10 minute). **VĂ AȘTEPTĂM! (33798)**

ED. ARVID S.R.L.

Anunță: **INIȚIEREA UNOR CURSURI DE INFORMATICĂ** în orașul CIMPIA TURZII, din luna ianuarie 1993.

Pregătirea practică se va face pe **CALCULATOARE IBM PC și HC 90**. P-ța lecție este **GRATUITĂ**.

Contactați-ne la: telefonul 36-83-10, între orele 8-15 sau la adresa CIMPIA TURZII, Str. Băii nr. 15/A, B1 U2, ap. 4, între orele 16-22. (34177)

S.C. „LAR”

Str. Grigorescu 12, telefon 18-34-07

Vă oferă **FRIGIDERE 240 l „Arctic”**. Garanție 2 ani. (33740)

SOCIETATE ROMÂNĂ-ITALIANĂ

Incheie contracte de muncă în **ITALIA** pe perioadă de vară în orașul Rimini (activitate comercială).

Condiții:

- numai FEMEI
- vârsta 20-35 ani
- URGENT

Informații: telefon 13-17-13, între orele 9-13. (34161)

S.C. FLORENA S.R.L. ORADEA

Str. S.M. KLEIN nr. 3

Telefon 099/11-17-10; 16-36-52; Fax 099/16-34-42. Vinde urgent, la preț convenabil **LINEE ELECTRONICE DE PANIFICAȚIE** tip C.P. 150, completă (cu malaxor, 4 cărucioare, cuve de inox), garanție 6 luni.

Informații suplimentare la telefoanele de mai sus. (33794)

S.C. HIDROCONSTRUCȚIA S.A. BUCUREȘTI

SUCURSALA ARDEAL TÂRNIȚA JUDEȚUL CLUJ. În baza Decretelor 49/1985 și 50/1990 dispune de **MIJLOACE FIXE** propuse la casare și disponibile, specifice activității proprii, care urmează să fie valorificate prin licitație în zilele de 7, 14 și 21 decembrie 1992:

- UTILAJE DE CONSTRUCȚII (excavatoare, benzi transportoare, etc.)
- TRUSA SCULE DIFERITE
- APARATE ELECTRICE

Licitația va începe la ora 9, la sediul șanțierului din Târnîța, Județul Cluj.

Listele vor fi consultate la sediul sucursalei Ardeal Târnîța, județul Cluj. (1887)

S.C. E.R.S. - C.U.G. S.A.

Bulevardul Muncii nr. 18

● Vinde, din dezmembrări **MOTOR COMPRESOR** tip MC 10, marca D D 120 4 V, fabricație Cehoslovacia, în stare foarte bună (lipsă electromotoare)

Informații zilnice la telefonul 15-44-24, interior 1502 sau 1508. (1883)

Dacă doriți să achiziționați

- cornier 20*20*3mm
- platbandă 20*3,5mm sau 20*4mm
- platbandă 30*4mm
- platbandă 35*4mm
- patrat de 8,10,12 și 16mm

noi vă oferim servicii prompte, la cele mai avantajoase prețuri.

SILCOTUB

SILCOTUB

SILCOTUB

SILCOTUB

SILCOTUB

SILCOTUB

SILCOTUB

S.C. SILCOTUB S.A.

Vă reamintim cu această ocazie că principalele noastre produse:

- țevi construcții și de utilizări generale,
- țevi pentru industria petrolului și gazului,
- țevi energetice,

în gama dimensională (16-114)X(1,6-10)mm

• sîrmă laminată și oțel beton cu diametre de 5,5-12mm sînt cele mai competitive din țară.

la sediul firmei:

4700-Zalău, Bd. M. Viteazul nr.93

tel. 099-620720, fax. 099-620764, tlx. 39266

la sediul sucursalei la serviciul desfacere; tel. 099-620132

(1881)

EXPO - GASTROTEHNICUM '92'
deschisă în sediul
"TURISM-HAN-COLINA" S.R.L.
Str. Bucium f.n., Mănăstur, orele 10-19,
zilnic în perioada 5-10 decembrie 1992.
Veți degusta, la prețuri convenabile, produsele
preparate cu tehnica expusă, pe care o puteți
cumpăra sau/și contracta.
Pe loc, la comandă, creăm și vă oferim: ● cărți
de vizită ● sigle ● reclame - mici și mari - pe
materiale diverse.
Cei interesați își pot comanda dotarea
și instalarea unei bucătării moderne.
În turism veți găsi toată tehnica, la zi, visată!
VENIȚI, VĂ AȘTEPTĂM! (33810)

S.C. NOOR S.R.L. CLUJ
str. David Francisc nr. 7
(în spatele magazinului SORA)
Vinde, en-gross și en-detail, SORTIMENTE DE
SĂRI, DULCIURI și PRODUSE COSMETICE, la
prețuri avantajoase. Primim marfă în regim de
designație. Vă așteptăm. (34345)

S.C. FLAMINGO EST S.R.L. CLUJ
Str. Decebal nr. 10
S.C. DONALD S.R.L. CLUJ
Str. Septimiu Albini nr. 85
Vindem, en-gross și en-detail următoarele mă-
ruri:
● ZAHAR import, cal. I, saci de 50 kg
● OREZ import, cal. I, saci de 25 kg
● mazăre AMIGO
● diferite sortimente de CIOCOLATA
● acadele umbreluță pentru pomul de Crăciun
Magazinele noastre sînt deschise ZILNIC între
orele 9-17.
Informații: între orele 7-8,30, la telefoanele
17-34 și 18-40-60. (34193)

S.C. „SANEX” S.A. CLUJ-NAPOCA
În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 412
din 1992

anunță
intenția de MAJORARE A PREȚURILOR CU RIDI-
CATA din depozitele proprii cu 10-40 la sută -
funcție de sortimentele și adaosul comercial prac-
ticat la vînzările cu amănuntul prin magazinele
proprii la 10 la sută. (34256)

SOCIETATE PARTICULARĂ DIN CLUJ-NAPOCA
Anunță licitație pentru vînzarea unei AUTOCA-
MIONETE „MERCEDES BENZ”, capacitate 1,5 to-
ne și 5 locuri.
Licitația se va ține la 5 decembrie 1992, orele
12,00, în Cluj-Napoca, str. Horticultorilor nr. 22,
îngă intrarea Palocsay.
Informații privind condițiile de participare, va-
loarea de strigare etc., la telefoanele: 13-44-13;
14-28-25; 14-66-34. (34123)

S.C. „SFINTUL MIHAI” S.R.L.
Cluj-Napoca, Piața Libertății 16
oferă
● COGNAC original franțuzesc „NAPOLEON”
en-gross, la preț convenabil.
Telefon: 095/11-28-65. (33789)

S.C. SOARELE ALIMPEX S.R.L.
Oferă societăților comerciale și sindicatelor, en
gros:
● un bogat sortiment de DULCIURI DIN IM-
PORT: caramelle, ciocolată, bomboane
● COCA COLA 1,5 litri
Informații: telefon 14-61-70, zilnic orele 8-20.
(1873/A)

S.C. SOARELE ALIMPEX S.R.L.
Oferă servicii de EVIDENȚĂ CONTABILĂ pe
calculator.
Informații: telefon 14-61-70, zilnic orele 8-20.
(1873)

MECANICA
MARIUS
SA
CLUJ-NAPOCA
BULEVARDUL MUNCII NR. 10
TELEFON: 95/142080
TELEX: 31276
FAX 95/144206
EXPO '92
1-3 DECEMBRIE
Vă invităm să vizitați expoziția noastră
de ● MAȘINI AGRICOLE ● UNELETE
DE UZ GOSPODĂRESC și CONSTRUC-
ȚII ● PIESE DE SCHIMB PENTRU
TRACTOARE și COMBINE, organizată
la SEDIUL FIRMEI. (1877)

mica
PUBLICITATE

Vind sau schimb cu turism
sed. 5 plus 5 arii, material
instrucție 2 cabane. Telefon
15.39 (33901)
Vind Dacia 1310 din 1988.
Telefon 15.50.45. (33813)
Vind bibliotecă 4 corpuri,
Arctic și aspirator ru-
se. Telefon 18.16.12. (33815)
Vind televizor alb-negru.
Telefon 18.30.14. (33817)
Vind urgent casă familia-
cumpărată uscată (hrub). Tele-
fon 15.11.87; 12.04.05. (34306)
Vind urgent Honda Akkord,
Sum 6.5 (1900 DM). Negocia-
tele. Telefon 17.68.01. (34309)
Vind TV color Alfa 61, nou,
calitate gaz pentru mașină
(4). Telefon 18.87.98. (34312)
Vind Dacia 1310 TLX din
1984 din Ungaria. Tel. 15.68.78.
(34314)
De vînzare cameră de luat
Canon 8 mm. Preț 325.000
Negociabil. Telefon 17.80.92.
(34316)
Vind Opel Ascona 1.8 ben-
zină, cu injecție, consum 7.5 l,
prețentios. Tel. 18.21.17,
ora 18 (34317)
Vind vin de casă, roșu.
Telefon 16.32.01; 14.34.64.
(34322)
Cumpăr clăpări 44, pur-
tătoare. Telefon 18.86.60. (34325)
Vind Fiat Ducato Diesel,
și lung, fabricație. 1993.
Prim comision 10 la sută. 15.
11.62.60. (33925)
Vind far semnalizatoare și
motor de Renault 13 Vind
Dacia 120 L accidentată sau
reparată. Telefon 18.72.36. (33832)
Vind urgent apartament 2
camere în lei și valută zona M3-
str. Molnar Piuaru nr. 5,
T 4, sc. I, etaj III, ap. 7, se
putea vedea între orele 10-16 la
telefon. (34326)

Vind apartament 2 camere
confort pe valută Aurel Vlaicu
nr. 2, B. 5, ap. 34, vizibil numai
în data de 5 și 7 decembrie.
(34327)
Vind aparat Rank-Xerox
preț negociabil. Tel. 11.19.65.
(34328)
Vind caroserie Olcit. Te-
lefon 17.91.43 (33838)
Vind Dacia 1100 cu un preț
convenabil. Telefon 18.23.71.
(33837)
Vind Mesadă blană bizam
exceptională. Telefon 13.05.82.
(33836)
Cumpăr Dacia 1310. Ofer
maxim 500.000 lei. Tel. 11.36.42.
(33835)
Vind video-recorder Hitachi,
filtru cafea, televizor color. Te-
lefon 15.69.46. (33834)
Vind mașină de cusut fa-
bricată în 1930. Telefon 13.31.33,
între orele 16-21. (33833)
Vind acțiuni Ursus. Telefon
18.70.14. (33840)
Vind Dyprophos, Skoda S
100, mașină de tricotate Veritas
și fire de tricotate. Tel. 13.47.23.
(33842)
Vind Fiat Ritmo Diesel, din
1985 60 CP. Preț convenabil.
Telefon 11.10.99. (33841)
Vind clăpări 42, combină
muzicală, blană piscică sălbatică,
casă cofor. Import Germa-
nia. Telefon 18.13.18. (34333-A)
Vind Trabant 601 Combi,
Wartburg 353 W, motor nou
Trabant. Telefon 18.13.18.
(34333)
Vind o jumătate de porc.
Cumpăr forinți. Telefon 18.32.55.
(34334)
Cumpăr urgent și avanta-
jos: franci, lire, schlingi, gul-
deni, s.a. Telefon 14.01.53.
(33847)
Cumpăr canapea. Telefon
15.17.33, între orele 15-19.
(33852)
Vind urgent apartament 2
camere (nemobilat). Tel. 16.23.44.
(29952)
Vind dublă VW '85. Telefon
18.81.34. (34342)

Vind TV alb-negru, pătuț
copil, cărucior și țare. Telefon
18.20.04. (29851)
Vind apartament 4 camere
în județul Constanța zonă bună,
decomandat cu îmbunătățiri,
preț convenabil, sau schimb cu
2 apartamente cu câte 2 camere
Cluj. Informații la tel. 14.09.53.
(33849)
Vind avantajos pămînt a-
rabil, aproape de oraș. Telefon
11.12.49. (34336)
Vind carbid - sort 1 și 2.
Informații la telefon 14.59.98.
(34335)
Vind casă singur în curte,
ocupabilă, str. Fierului 19.
(33845)

INCHIRIERI

Inchiriez sau cumpăr apar-
tament 2-4 camere, prefer Plo-
pilor, Grădini Mănăstur, Pata.
Telefon 16.05.33, orele 18-21.
(33827)
Inchiriez rochii de mireasă,
import, modele unicate. Telefon
18.10.20.
Inchiriez casă 3 camere,
bucătărie, baie - 80 mp, curte
- 100 mp, lângă Piața Cipariu,
posibilități birouri, depozit, pro-
ductie etc. Plata anticipat: 4
milioane. Termen închiriere: 5
ani, negociabil. Telefon 15.86.93.
(33591)
Inchiriez spațiu pentru do-
uă mașini sau alte întrebuin-
țări. Telefon 11.46.33. (34135)
Dau garsonieră în chirie.
Telefon 16.71.64. (33758)
Inchiriez garsonieră mobila-
tă, telefon unui nefumător, pe
valută. Telefon 11.94.13. (34278)
Primește în familie (chirie)
tineri căsătorii, medici. Tele-
fon 13.16.92. (34295)
Căutăm spațiu de închiriat
pentru birou, central sau semi-
central, cu telefon. Relații: la
telefon 11.55.92, orele 8-16.
(34305)
Două studente caută apar-
tament cu trei camere, mobilat,
cu frigider și telefon, în zona
centrală sau în Zorilor. Telefon
11.34.74, după 18. (33818-A)
Familie intelectuală caută
apartament sau garsonieră cu
plata în lei. Informații telefon
18.18.09. (34321)

Inchiriez, pe termen lung,
pentru pretențioși, apartament
3 camere, mobilat, frigider, te-
lefon, TV-cablu, garaj, zona Pa-
ta. Plata în valută. Telefon
14.07.08, după ora 16. (34314)
Caut apartament sau gar-
sonieră de închiriat. Tel. 15.42.23,
între orele 8-16. (33819)
Tineri căsătorii, caută a-
partament pentru închiriat. Te-
lefon 15.68.78. (33824)
Inchiriez spațiu comercial
central 100 mp. Tel. 12.44.24,
după ora 15. (34319)

SCHIMBURI

Schimb apartament pro-
prietate trei camere confort
mărit Pata - Cipariu din
BCA, parchetat cu garsonie-
ră central. Pata plus diferen-
ță. Oferte la OP. 1, CP. 1016.
(33831)
Schimb 4 camere ICRAL
cu 2 camere și garsonieră sau
diferență. Variante. Telefon
13.06.44. (33769-A)
Schimb VW Golf Turbo
Diesel cu apartament 2 camere,
variante. Telefon 14.67.04.
(33850)
Schimb apartament proprie-
tate 3 camere din Satu-Mare cu
similar eventual 2 camere în
Cluj-Napoca. Telefon 13.56.63.
Cluj-Napoca. (33843)
Schimb garsonieră cu tele-
fon plus garaj (mașină) zona
Pata cu apartament. Variante.
Telefon 14.75.23. (33846)
Schimb apartament 3 come-
re, Gheorgheni, cu apartament
2 camere Mănăstur Informații
între orele 16-20, telefon 16.37.18
sau 17.03.92. (33777)

DIVERSE

Organizăm excursii Franța,
tranzit Germania. Informații
Zalău telefon 099 - 61.22.02.
(34005-A)
Angajăm distribuitori lapte.
Telefon 14.85.51, între orele 18-
22. (33702-A)

Baru SC Olimpia SRL
vă așteaptă într-o ambianță
plăcută cu diverse băuturi și
jocuri distractive pentru a-
matori Non-Stop. Str. An-
drei Saguna nr. 2 (fostă Du-
bătarilor). Vă așteptăm.
(34282)
Restaurant particular an-
gajează: șef de unitate, bucă-
tar șef ospătari, ajutori ospă-
tari, barmeni Salariu de
excepție. Telefon 11.41.51.
(34331)
Caut menajeră prezenta-
bilă, sub 23 ani. Tel. 18.04.47,
după orele 14. (29882-V)

Angajăm femeie pentru a-
jutor menaj. Telefon 15.83.61.
(33826-A)
Persoană autorizată execu-
tă lucrări instalații zugrăveli,
interioare. Telefon 12.34.72
(34307)
Confecționez cămăși cilin-
dru și bolțuri piston pentru di-
ferite tipuri aut. Tel. 13.83.62.
(33617)

PIERDERI

Moldovan Constantin pier-
dut Contractul de închiriere, din
Turda. Îl declar nul. (73)
Baciu Maria, pierdut fișă
de calcul de la Contractul de
închiriere al apartamentului. O
declar nulă. (79)
Grădina Ilie pierdut legiti-
mație veteran de război. C de-
clar nulă. (77)
Pierdut cîine lup, 5 luni -
Lord - în zona I.R.A. Recom-
pensă bună. Telefon 14.55.76.
(34315)
Timbuș Simion, pierdut legi-
timație veteran de război nr.
181321. O declar nulă.
(34330)
Drăgan Ana pierdut carnet
CFR. Îl declar nul. (33602)
Sârcea Vasile, pierdut legi-
timație veteran de război, seria
Cj-351101. O declar nulă. (33723)
Pierdut certificat de inma-
triculare la Registrul comer-
tului și ștampile „Splder impex”
SRL. Lo declar nule. (34236)

BRM

Pentru succesul afacerilor, oamenii inteligenți și talentați mai au nevoie și de un cadru organizat al tranzacțiilor. Soluția este:

Bursa Română de Mărfuri

Locul de împlinire al cererii cu oferta

Această nouă instituție vă oferă:

- CREDIBILITATE** prin formarea de prețuri reale în contextul unei piețe largi;
- SIGURANȚA** tranzacțiilor prin garanții bursiere;
- TRANSPARENȚA TOTALĂ** a operațiunilor;
- COMPETENȚA** prin societăți de intermediere bursieră cu brokeri specializați;

Expertizare, arbitraj și alte servicii, oricând la dispoziția dumneavoastră.

Tel. 17 22 31 • Fax 12 21 67

(1822) **EXPRESIA**

**Decese
Comemorări**

● S-au scurs 6 luni de când inima iubitoare a celui care a fost IOAN RUSU (NELU) a încetat să mai bată. Chipul său drag va rămâne mereu în inimă noastră. Dumnezeu să-l odihnească în pace. Slujba de pomenire va avea loc sâmbătă 5 decembrie ora 12, la biserică din cartierul Grigorescu. Familia. (31539)

● Coplesit de durere aducem la cunoștința rudelor și cunoștințelor încetarea din viață a lui RUSU CONSTANTIN în vârstă de 52 ani. Înormintarea va avea loc în data de vineri, 4 decembrie 1992, ora 13, de la capela Mănăstur. Fiica Monica și soția Maria. (33441)

● Un ultim omagiu unchiului și nașului nostru RUSU CONSTANTIN. Nepoții Emil și Mișel, Simi și Cheța, Flina Andreea. (33814-A)

● Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață, la vîrsta de 84 de ani, a celui care a fost BICA VERONICA. Înormintarea are loc azi, joi 3 decembrie, ora 12, în Căminul Ierli. Familia îndoliată. (31311)

● Cu inimile zdrobite de durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viață a celui mîi bun și iubitor soț și unchi, GOLBAN NICOLAE, în vîrstă de 74 de ani. Slujba religioasă are loc azi, joi 3 decembrie, ora 13, pe strada Paris nr. 96. Înormintarea la cîmîtîrul din Someșeni. Dumnezeu să-l odihnească sufletul lui bun. Soția Mărioara și nepoții Toderăș și familia. (31821)

● Luni, 7 decembrie, se împlinesc cînd ani de la trecerea în neființă a iubitelor soții, mame și bunicei VETURIA MARIA HOSSU, născută COSTIN. Slujba de pomenire va avea loc sîmbătă, 5 decembrie, ora 10.15, în capela Episcopiei Române Unite, Calea Moșilor 26. Cunoștințele, prietenii și rudele sînt invitate să păstreze, împreună cu noi, un moment de reculegere. Familia. (31303)

● Cu aceeași durere în suflet amintim celor apropiați și căroră le-a fost util prin deosebitul profesionalism, că azi sînt șase luni de cînd a plecat dintre noi iubitul nostru soț, tată, soț, bunic, prof. univ. dr. GIL BADEA. Veți rămîne în sufletele noastre cit vom trăi, Marieta, Radu, Mircea, Mișdra, Alexandru, Ariadna. (33772)

● Tristă comemorare la împlinirea a zece ani de cînd a trecut în lumea vesnicilor iubita și neoretuită noastră mamă SARMAȘAN ROZALIA. Va fi veșnic în inimile noastre. Fiicele cu familia. (33387)

● Astăzi se împlinesc 10 ani de la dispariția celui care a fost soț și tată VANEA NICOLAE. Nu-l vom uita niciodată. Soția și copiii. (31232)

● S-au scurs șase săptămîni de tristețe, durere, singurătate de cînd ne-ați părăsit pentru totdeauna, iubitul nostru soț, tată și frate SANDU MELEAN. Tată dragă, te așteptăm, pașii tăi nu vor mai trece pragul casei noastre, chipul tău nu-l vom mai vedea. Parastasul de pomenire va avea loc în 5 decembrie ora 17 la biserică din Mănăstur. Familia îndurerată. (33511)

● Regrete eterne, plov omagiu la împlinirea unui an de la decesul dragului nostru tată, soț și bunic BAKCSY ARPAD, Costel, Mihaela, Dunela și Anca. (33599-A)

● Lacrimi, un dor nostins la împlinirea unui an de la decesul soțului meu BAKCSY ARPAD (OCSI). Soția. (33539)

● Sîntem alături de colegul nostru Ing. Kuszalik Ioan a cărui mamă a decedat. Sincere condoleanțe. Colectivul ISC Sinte-rom SA Cluj-Napoca. (33307)

● Familia mulțumește locatarilor din str. Măheștii 13, bloc O 1 că au fost alături de noi în conducerea pe ultimul drum a celui care a fost PIROSKA DENES. (31279)

● Mulțumim tuturor celor care prin prezență, telegrame, flori au fost alături de noi în marea dureroasă pricinuită de pierderea iubitelor noastre VLAICU GAVRIȘ. Familia îndurerată. (33325)

● Cu inimă zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudelor și cunoștințelor că după o lungă și eroică suferință a trecut în lumea veșnică inima iubitelor soț, tată, soț, bunic MARTON CIFORȚE. la vîrsta de 69 ani. Pe toți cei care l-au cunoscut și dorește să-l conducă pe ultimul drum. Il anunțăm că înormintarea va avea loc în data de 4 decembrie 1992, ora 11, de la casa familială din comuna Baciu nr. 517. Familia îndurerată. (29888)

● Un ultim omagiu celor care au fost alături de noi în marea dureroasă pricinuită de pierderea soțului nostru ROSCA TOMA. Sincere condoleanțe familiei. Asociația de locatari Snagov 2 Cluj-Napoca. (31370)

● A trecut un an de la trecerea în neființă a celui care a fost soț și unchi, MORAR ONISE. născut în comuna Borșa, Cluj. Veți rămîne veșnic în inimile noastre îndurerate. Dumnezeu să-l odihnească sufletul lui bun. Soția Antoaneta și nepoții Mircea. (33551)

● S-a stins discret și cu curaj mîi mare (P) PLATON GIPORGHE, 71 ani, soț, tată, soț, bunic devotat. Înormintarea sîmbătă 5 decembrie, ora 12, de la capela nouă Mănăstur, anunțată cu durere Cornelia, Sanda, Puși, Patricia. (34355)

● Cărări diferite de diferite, pun capăt planurilor noastre, căci astăzi stăvina ta, mîmică, se stinge-n zărilor albastre. Lacrimi în memoria ta și flori pe mormîntul tău. A însoțit tragle și fulgerător din viață, la vîrsta de 52 ani, iubita noastră mamă, soacră și bunice JURJ ANCA. Înormintarea are loc azi, 3 decembrie 1992, ora 13, de la capela cîmîtîrului Cordoș. Fiica Marina, ginerele Eugen, nepoții Gina și Marius. (29872)

● Cu durere în suflet și lacrimi în ochi ne luăm rămas bun de la scumoa noastră soră, cumnată și mătușă JURJ ANICA, de 52 ani, care ne-a părăsit pentru totdeauna. În vece neamăgălită: familia Păcurar Vasile și Toșa Iosif. (29872-A)

● Cu inimile zdrobite de durere anunțăm încetarea din viață, după o lungă și grea suferință, a celui care a fost neul-tatul nostru soț, tată, bunic, frate și cumnăt ROSCA TOMA în vîrstă de 57 ani. Înormintarea va avea loc la data de 4 decembrie 1992, ora 12, de la capela 1 Mănăstur. Familia îndoliată. (29877)

● MARIUS, vei rămîne veșnic în amintirea noastră, cel trei prezenți în vece neconsolați, Mircea, Tavi și Mircea. (33820)

● Sincerele noastre mulțumiri tuturor aceluia care au fost alături de noi în marea durere și au lăsat pe ultimul drum pe cel care a fost FODOR MIKLOS. Mulțumim asociației de locatari, str. Gr. Alexandrescu nr. 12 pentru sprijinul moral și material. Familia îndurerată. (34350)

mica PUBLICITATE

VINZARI CUMPARARI

- SC "Liv-Trans" SRL vinde autoturisme diesel din import, la prețuri și în condiții avantajoase. Vizitați-ne, Cluj-Napoca, str. Tractoriștilor nr. 22, zona Someșeni. (33850-A)
- Cumpăr forinți și valută veș. Telefon 16.52.39. (33812-A)
- Vind scurtă de blană bizam Telefon 14.67.39. (33805)
- Vind garsonieră confort I, în Mănăstur. Tel. 15.82.31. (34297)
- Vind vulpi polare vii producție sașă blană. Florești, str. Plopiilor nr. 36. (33853)
- Vind apartament 4 camere confort mîrit semicentral. Telefon 13.29.65 (11-17). (33853)

- Cumpăr costum național românesc, femeiesc, mărime mare. Caut persoană care călătorește în SUA pînă la sărbători. Telefon 14.84.88. (34296)
- Cumpăr urgent Pyassan. Telefon 14.54.83. (100)
- Vind Ford Sierra 1600 cmc, 1984, neînseris, cauciucuri iarnă Michelin. Telefon 11.76.97. (33809)
- Cumpăr garsonieră. Exclus Mănăstur. Telefon 11.72.48. (33804)
- Cumpăr garsonieră, apartament sau teren pentru construcții. Telefon 14.75.13. (33655-D)
- Vind aparat pentru silon, de 25 litri. Telefon 14.17.97. (33806)
- Vind Barkas 1000 cu platformă cu prelată, de 1,5 tope. Str. Rodnei nr. 10, Cluj-Napoca. (33808)
- Vind Dacia 1310 TX, în stare foarte bună. Tel. 16.08.86. (34299)
- Vind video player sigilat. Telefon 15.16.79; 15.08.13. (34301)
- Vind cabană la Dăisoara, ocupabilă imediat, cu 300 mp. Telefon 12.26.34. (34302)
- Vind cauciucuri 175-13 cm, 2200 lei și 145-13 cm 1980 lei. Someșeni, cap laie troleibus 8, orele 11-16. (33517-A)
- Cumpăr bonuri de benzină. Telefon 15.24.33. (33795-A)
- Vind apartament, garsonieră sau teren pentru construcții. Telefon 14.29.07. (33655-E)
- Vind Renault 18, cu motor de schimb, stare foarte bună. Preț 3400 DM. Telefon 11.55.92, orele 8-16. (34144)
- Vind video player nou. Telefon 15.18.71 sau 14.38.67. (34168-A)
- Vind mobilă combinată lemn de nuc, stare foarte bună. Str. Arinilor 21, bloc B 8, ap. 13 (îngă IREC Mănăstur), zilnic 17-20 (33721)
- Vind Mercedes 200 D, 1.000.000, cu piese, Opel Ascona Sport 650.000, ambele stare perfectă, piese Ascona, ușă față dreapta VW Bus. Telefon 14.58.91. (34180-A)
- Vind piei vulpe roșcată. Informații: telefon, 13.94.53, între orele 18-21, str. Transilvaniei nr. 5. (33744)
- Vind apartament 3 camere, etaj II, capăt Mănăstur. Telefon 16.51.45. (34275)
- Vind șapte blănuri vulpi polare pentru haină. Telefon 11.94.13. (34278-A)
- Vind apartament 3 camere, zona Mărăști. Informații: telefon 15.68.80, orele 14-20. (33799)
- Vind casă 4 camere, str. Valea Seacă nr. 6-A. (34294)
- Vind televizor color Funai, sigilat, pe valută (lei). Telefon 13.10.06. (33803)

CASA DE EDITURA Napoca S.R.L.

Autorizată prin S.C. nr.123/1991, Judecătoria Cluj-Napoca, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului Județului Cluj, Club nr. J/12/303/1991 din 22.03.1991

COLEGIUL DE REDACȚIE ILE CĂLIAN (redactor șef); DAN REBREANU (redactor șef adjuncț); VALER CHIOREANU (redactor șef adjuncț); TRAIAN BARA (secretar general de redacție); NICOLAE PETCU; MARIA SĂNGEORZAN; RADU VIDA.

REDACȚIA: Cluj-Napoca, str. Napoca nr.16. TELEFOANE: 11.10.32 (redactor șef); 11.75.07 (redactor șef adjuncț și secretariatul de redacție); 11.74.10 și 11.74.50 (redactori); 11.73.07 (administratia și contabilitatea ziarului); Telex: 31444.

Fax: 11.28.28. Mica publicitate se primește zilnic între orele 9 - 16 str. Napoca nr.16 (la parter). Sîmbăta și duminica închis. Informații, reclame și publicitate la telefon 11.73.04.

